

Usporedna naliza sportskih rubrika Jutarnjeg lista i Večernjeg lista u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju

Ključarić, Nika Aurora

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:635699>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-19**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

Diplomski rad br. 69_KOMD_2023

**Usporedna analiza sportskih rubrika *Jutarnjeg lista* i
Večernjeg lista u predpandemijskom i pandemijskom
razdoblju**

Nika Aurora Ključarić, 0229059963

Koprivnica, rujan 2023.

Prijava diplomskog rada

Definiranje teme diplomskog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo		
STUDIJ	sveučilišni diplomski studij Komunikologija, mediji i novinarstvo		
PRISTUPNIK	Nika Aurora Ključarić	MATIČNI BROJ	0229059963
DATUM	5. 9. 2023.	KOLEGIJ	Uredništvo
NASLOV RADA	Usporedna analiza sportskih rubrika Jutarnjeg lista i Večernjeg lista u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Comparative analysis of the sports sections of Jutarnji list and Večernji list in the pre-pandemic and pandemic period		
MENTOR	Željko Krušelj	ZVANJE	izvanredni profesor
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. doc. dr. sc. Krešimir Lacković, predsjednik		
	2. izv. prof. dr. sc. Lidija Dujić, članica		
	3. izv. prof. dr. sc. Željko Krušelj, mentor		
	4. izv. prof. dr. sc. Goran Vojković, zamjenski član		
	5.		

Zadatak diplomskog rada

BROJ 69_KOMD_2023

OPIS

Pristupnica ima zadatak kvalitativno i kvantitativno analizirati način i opseg rada sportskih rubrika Jutarnjeg lista i Večernjeg lista u predpandemijskom (siječanj - veljača 2020.) i pandemijskom razdoblju (siječanj-veljača 2022.). Pretpostavka je tome da prikupi relevantnu literaturu i internetske izvore o genezi sportskog novinarstva u svjetskim i hrvatskim okvirima.

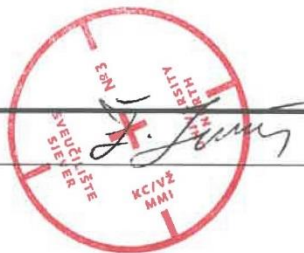
U tu će svrhu:

- objasniti način rada u sportskim rubrikama dva najveća hrvatska medija;
- prebrojiti sve objavljene tekstove i autore u zadanim vremenskim okvirima u obje redakcije;
- ukazati kako je u tom razdoblju i rat u Ukrajini utjecao na sportsko izvještavanje;
- izraditi tablice o zastupljenosti pojedinih sportova;
- utvrditi koji su novinarski žanrovi pritom korišteni;
- napraviti intervjue o načinu rada i problemima u funkcioniranju s urednicima obje rubrike;
- na temelju svih rezultata istraživanja oblikovati zaključak o razlikama u praćenju sportskih sadržaja u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju, s objašnjenjem razlika u popularnosti i medijskoj zastupljenosti pojedinih sportova.

ZADATAK URUČEN

5.9.2023.

POTPIS MENTORA

Sveučilište Sjever

Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo

Diplomski rad br. 69_KOMD_2023

Usporedna analiza sportskih rubrika *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista* u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju

Studentica

Nika Aurora Ključarić, 0229059963

Mentor

izv. prof. dr. sc. Željko Krušelj

Koprivnica, rujan 2023.

Predgovor

Zahvaljujem mentoru izv. prof. dr. sc. Željku Krušelju na iskazanom povjerenju.

Zahvaljujem i vodećoj agenciji za praćenje medija u Hrvatskoj, Presscut, koja mi je putem elektroničke pošte poslala sve brojeve *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista* koji su za ovaj rad bili potrebni.

Također, zahvaljujem i sportskim urednicima *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*, Hrvoju Sliškoviću i Karlu Ledinskom, na izdvojenom vremenu za strukturirane intervjuje.

Zahvaljujem i Krešimiru Bariću, najvećem kolekcionaru Dinama, koji mi je ustupio starije brojeve novina iz svoje privatne kolekcije.

Zahvaljujem i svojoj obitelji, a posebice majci koja je bila uz mene cijelo moje školovanje, mojoj starijoj sestri Carli koja je moj uzor u svemu, ali i mojemu dečku Marku koji mi je bio velika potpora.

Sažetak

Pandemija koronavirusa pogodila je cijeli svijet 2020. godine, a s time i sportski svijet: utakmice su otkazane, lige su prekinute, gledatelja na sportskim igralištima više nije bilo, a treninzi su rađeni kod kuće. To je bilo razdoblje velike prilagodbe i za sportske novinare, koji su svoje vijesti morali tražiti na drugačije načine. U pandemijskom razdoblju se sve manje izvješćivalo sa sportskih terena i novinari su morali pronaći novi pristup u pisanju svojih tekstova. Intervjua je bilo manje pa su se okrenuli nekim drugim novinskim formama. U radu se analiziraju sportske rubrike u dvojima hrvatskim dnevnim novinama, *Jutarnjem listu* i *Večernjem listu*, te se uspoređuje promjena glavnih obilježja izvještavanja u predpandemijsko i pandemijsko razdoblje. Istraživanje je pokazalo kako je tijekom pandemijskog razdoblja objavljeno značajno manje tekstova nego što je to slučaj u predpandemijskom razdoblju, ali i da se najviše pisalo o nogometu, i to u obliku vijesti.

Ključne riječi: sportsko novinarstvo, novine, *Jutarnji list*, *Večernji list*, koronavirus, pandemija

Abstract

The coronavirus pandemic hit the entire world in 2020, affecting the world of sports as well: matches were canceled, leagues were suspended, spectators were no longer present at sports venues, and training sessions were conducted at home. It was a period of significant adjustment, even for sports journalists, who had to seek out their news in different ways. During the pandemic, there was a decrease in reporting from the sports fields, and journalists had to find new approaches in order to write their articles. Interviews became less frequent, leading journalists to explore alternative forms of news reporting. This study analyzes the sports sections of two Croatian daily newspapers, *Jutarnji list* and *Večernji list*, and compares the changes in the key characteristics of reporting between the pre-pandemic and pandemic periods. The research revealed that there was a significant decrease in the number of articles published during the pandemic period compared to the pre-pandemic period. However, the majority of articles focused on football, presented primarily in the form of news reports.

Key words: sports journalism, newspapers, *Jutarnji list*, *Večernji list*, coronavirus, pandemic

Sadržaj

1. Uvod	- 1 -
2. Sportsko novinarstvo u svijetu i u Hrvatskoj	- 2 -
2.1. Povijest sportskog novinarstva u svijetu	- 2 -
2.2. Povijest sportskog novinarstva u hrvatskim tiskanim medijima	- 3 -
2.3. Sportski mediji u Hrvatskoj.....	- 7 -
2.4. Sportsko novinarstvo u tiskanim medijima.....	- 8 -
3. Utjecaj COVID-19 pandemije na sportska natjecanja.....	- 10 -
4. Utjecaj rata u Ukrajini na sportska događanja.....	- 13 -
5. Metodologija istraživanja	- 15 -
6. Rezultati istraživanja	- 17 -
6.1. Predpandemijsko razdoblje.....	- 17 -
6.1.1. Autori tekstova	- 18 -
6.1.2. Analiza zastupljenosti sportova.....	- 21 -
6.1.3. Analiza zastupljenosti novinarskih žanrova	- 23 -
6.1.4. Izvori vijesti.....	- 25 -
6.2. Pandemijsko razdoblje	- 27 -
6.2.1. Autori tekstova	2- 28 -
6.2.2. Analiza zastupljenosti sportova.....	- 31 -
6.2.3. Analiza zastupljenosti novinarskih žanrova	- 33 -
6.2.4. Izvori vijesti.....	- 34 -
7. Usporedba predpandemijskog i pandemijskog razdoblja u sportskim rubrikama <i>Jutarnjeg lista</i> i <i>Večernjeg lista</i>	- 37 -
8. Utjecaj rata u Ukrajini na izvještavanje o sportu.....	- 43 -
9. Intervju sa sportskim urednicima <i>Jutarnjeg lista</i> i <i>Večernjeg lista</i>	- 46 -
10. Zaključak	- 49 -

11. Literatura i izvori	- 52 -
12. Popis slika, grafova i tablica.....	- 55 -
13. Prilozi.....	- 57 -

1. Uvod

Pandemija koronavirusa obilježila je 2020. godinu i sportski su novinari morali pronaći drugačiji način izvještavanja. Sportska natjecanja nisu održana, lige su prekinute, svi su bili zatvoreni u svojim domovima i čekali su neke bolje dane. Ovo nikako nije išlo na ruku ni sportskim novinarima ni sportašima, koji su svoje dnevne boravke pretvorili u prostore za treniranje i koji su jedva čekali ponovni izlazak na terene. Potraga za vijestima bila je iznimno teška, a novinari su se stoga morali orijentirati na neke druge novinske žanrove, poput tematskih članaka.

Rad se bavi usporedbom i analizom dvaju hrvatskih dnevnih novina, *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*, odnosno njihovim sportskim rubrikama te se sastoji od teorijskog i istraživačkog dijela.

U teorijskome dijelu rada obradit ću pojam sportskog novinarstva, kao i povijesni pregled sportskog novinarstva u tiskanim medijima. Definirat ću i povijesni pregled sportskih listova u Hrvatskoj, kao i trenutne sportske medije u Hrvatskoj. Nadalje, objasnit ću pojam koronavirusa te definirati kako je ta pandemija utjecala na prekid sportskih natjecanja u Hrvatskoj i u svijetu. Obradit ću i temu rata u Ukrajini i kako je on utjecao na sportska natjecanja. U tome dijelu rada koristit ću informacije iz stručnih knjiga i internetskih tekstova.

U istraživačkome dijelu rada polazit ću od hipoteze (H1) da su tiskovine u predpandemijskom razdoblju imale povećani broj tekstova i kako su objavljivani različiti novinski tekstovi u odnosu na pandemijsko razdoblje. Također, polazit ću i od hipoteze (H2) kako je najviše pisano o nogometu, i to u obliku vijesti.

U prvome dijelu istraživanja provela sam kvantitativnu usporednu analizu sportskih rubrika hrvatskih dnevnih listova *Jutarnji list* i *Večernji list* u predpandemijskom razdoblju u Hrvatskoj, odnosno od 2. siječnja 2020. godine do 29. veljače 2020. godine, te u pandemijskom razdoblju u Hrvatskoj, od 2. siječnja 2022. godine do 28. veljače 2022. godine, i to s obzirom na autora, novinski žanr (vijest, fotovijest, izvještaj, tematski članak, komentar, kolumna i intervju), zastupljenost sportova i izvore informacija.

U drugome dijelu istraživanja provela sam strukturirani intervju putem elektroničke pošte sa sportskim urednicima *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*. U posljednjem poglavlju diplomskog rada rezimirala sam cjelokupni rad i istraživanje te donijela konačan zaključak na temelju provedene usporedne analize.

2. Sportsko novinarstvo u svijetu i u Hrvatskoj

„Sportsko novinarstvo posebna je vrsta novinarstva koja sportske događaje i s njima povezane teme najavljuje, izravno prenosi, komentira ih i analizira nakon što završe, a neizostavni dio tog procesa su:

- sportski događaji i njihovi sudionici,
- predmet informacije,
- mediji,
- sportski novinari te recipijenti“ (Vasilj 2014: 23).

Iako su se mediji u počecima sportskog novinarstva fokusirali na pisanje o samim sportskim događajima, to više nije tako. Sportska vijest je sada postalo i nasilje među navijačima, a najbolji primjer za to je nemili događaj iz kolovoza ove godine kada je u Grčkoj došlo do sukoba između navijača zagrebačkog Dinama i grčkog AEK-a.

„Neki se članci koncentriraju na navijače i bavit će se nasiljem koje je postalo učestalo među nogometnim navijačima u nekim europskim državama. S promjenama koje su se dogodile pri prijelazu iz amaterskog u profesionalni sport novinari sve češće istražuju ulogu novca i kako on utječe na sami sport“ (Ricchiardi i Malović 1996: 89).

Također, u sportske vijesti se ubrajaju i suđenje ili praćenje nekakvog incidenta. Najbolji primjer za to je suđenje Zdravka Mamića ili presuda za silovanje Mikea Tysona.

2.1. Povijest sportskog novinarstva u svijetu

Povijesni spisi pokazuju kako je prva priča koja je bila povezana sa sportom u novinama bila napravljena davne 1733. godine. Riječ je o američkim novinama *Boston Gazette* koje su 5. ožujka 1733. godine napravile priču o profesionalnoj borbi u boksu održanoj u Engleskoj. U ranim počecima najpraćeniji sportovi su bili utrke konja, koji je bio i najpopularniji sport, ali i boks, koji je u to vrijeme bio popularan među elitom (Raney i Bryant 2008: 23).

Između 1820. i 1830. godine pojavilo se sedam sportskih časopisa, koji su ubrzo i ugašeni. Ipak, te novine nisu bile ništa približno današnjim standardima. Urednik, odnosno izdavač, bio je i vlasnik i glavni novinar za izradu njihovih tekstova. Krajem 1840. godine pojačao se interes za sport i sportsko novinarstvo. Časopis *Spirit of the Times*, koji je bio jedan od najpopularnijih sportskih magazina, postao je jako uspješan i dosegao je 100.000 čitatelja. Iako su tada pisali

samo o konjičkim sportovima, odlučili su se proširiti pa su počeli pisati o boksu, ali su promovirali i neke manje sportove, koji u to vrijeme nisu bili toliko popularni (Raney i Bryant 2008: 24).

De Burgh (2000) postavlja tvrdnju da je nogomet stupio na scenu tijekom 70-ih godina 19. stoljeća, promptno privlačeći pozornost javnosti prema novinskim člancima koji su izvještavali o nogometu. Dolaskom novih medija, posebice televizije i radija, oni su pridobili određenu publiku, a njihovi pionirski direktni prijenosi bili su usmjereni na sportske događaje i natjecanja (Vasilj 2014: 18). Upravo je radio kao medij emitirao prvi sportski prijenos uživo, a riječ je o boksačkom meču koji je emitiran 11. travnja 1921. godine na radijskoj postaji KDKA Pittsburgh.¹

„Tehnološki razvoj koji je omogućio da se objavljuju fotografije u novinama promijenio je izgled i doseg mnogih publikacija. *The Illustrated London News* ima zasluge za prvo korištenje fotografija – u ožujku 1889. godine objavio je slike veslača sveučilišta Cambridge i Oxford“ (Rudin i Ibbotson 2008: 22).

Što se tiče televizije kao medija, prvi izravni televizijski prijenos bio je također iz svijeta sporta, a riječ je o Ljetnim olimpijskim igrama, održanim 1936. godine.

„Počeli su pripremati prijenos Ljetnih olimpijskih igara u Berlinu. Iz Amerike su naručene tri kamere koje su bile postavljene na stadionu, vježbalištu i bazenu te su prenosile sliku ka 150 tisuća ljudi, koliko je pratilo igre“ (Sapunar 2002: 195).

2.2. Povijest sportskog novinarstva u hrvatskim tiskanim medijima

Prvi brojevi novina na sadašnjem teritoriju Hrvatske utemeljeni na sportskom novinarstvu datiraju još iz 1936. godine, odnosno iz Kraljevine Jugoslavije. Tada se prodavao list pod nazivom *Ilustrovane sportske novosti*, koji je izlazio sve do 1941. godine (Slika 2.2.1.)

Tadašnje novine su na svojim naslovnicama imale izvještaje utakmice, a ne samo naslove kao što je to slučaj u današnjim primjercima novina. Izlazile su jednom tjedno, a stajale su jedan dinar.

¹ Prvi sportski radijski događaj. Prema: <https://www.cbsnews.com/pittsburgh/news/kdka-firsts/>.

Slika 2.2.1. Ilustrovane sportske novosti, broj 39, 1936. godina²

Ilustrovane sportske novosti su 1945. godine preimenovane u Narodni sport. List je izlazio samo ponedjeljkom i prodavan je po cijeni od četiri dinara (Slika 2.2.2.).

Slika 2.2.2 Narodni sport, broj 126, 1947. godina³

Slika 2.2.3. Narodni sport, 1961. godina⁴

² Izvor: Privatna kolekcija Krešimira Barića, najvećeg kolekcionara Dinama

³ Izvor: Privatna kolekcija Krešimira Barića, najvećeg kolekcionara Dinama

⁴ Izvor: Privatna kolekcija Krešimira Barića, najvećeg kolekcionara Dinama

Iako je *Narodni sport* u početku izlazio samo ponedjeljkom, to se ubrzo promijenilo pa je od 1949. godine izlazio dva puta tjedno, kasnije tri puta tjedno, a naposljetku četiri puta tjedno – ponedjeljkom, utorkom, četvrtkom i subotom. Godine 1961. prodavan je, sukladno inflatornim kretanjima, po cijeni od 30 dinara (Slika 2.2.3.).

Došlo je i do velike promjene u samome izgledu naslovnice. Još 1947. godine *Narodni sport* je na svojim naslovnicama imao jednu vijest, odnosno jedan puni izvještaj, a 14 godina kasnije moglo se pronaći šest različitih vijesti na naslovnicama, uz kratki opis tih vijesti.

List je 1962. godine preuzela novinska kuća *Vjesnik* pa je još jednom promijenio naziv, ovaj put u *Sportske novosti*. Tada nije izlazio četiri puta tjedno, već čak pet puta tjedno – ponedjeljkom, utorkom, četvrtkom, subotom i nedjeljom (Slika 2.2.4.).

Slika 2.2.4. *Sportske novosti*, broj 1, 1962. godina⁵

Slika 2.2.5. *Sportske novosti*, broj 9319, 1987.⁶

Velika promjena u dizajnu *Sportskih novosti* primjećuje se 25 godina nakon izlaska prvoga broja. Tada su na naslovnicama prikazivani samo naslovi sa slikama, kao što je to slučaj i u

⁵ Izvor: Privatna kolekcija Krešimira Barića, najvećeg kolekcionara Dinama

⁶ Izvor: Privatna kolekcija Krešimira Barića, najvećeg kolekcionara Dinama

današnjim tiskovinama. Napisano je tek nekoliko rečenica, što je velika promjena u odnosu na prijašnje primjerke novina (Slika 2.2.5.).

No, ovo nisu bili jedini sportsko-specijalizirani listovi. 1976. godine utemeljen je časopis *SN Revija* koja je izlazila sve do 1985., nakon čega ju je zamijenila revija *Sprint*. Ova revija je izlazila svega pet godina, a onda je 1990. godine nastavio izlaziti kao *Sport magazin*. Međutim, on je izlazio samo do 1991. Kasnije je bilo pokušaja stvaranja konkurencije *Sportskim novostima* pa je tako *Novi list* u prosincu 2009. godine krenuo s izdavanjem dnevnih sportskih novina, *Sportplus*. Ipak, novine su izlazile tek godinu i pol, a na kraju je odlučeno kako će se *Sportplus* tiskati kao istoimeni sportski prilog *Novoga lista*.

2.3. Sportski mediji u Hrvatskoj

Svaki veći medij u Hrvatskoj ima svoju sportsku rubriku, počevši od portala: *Jutarnji list*, *Večernji list*, *24 sata*, *Index*, *Slobodna Dalmacija*, *Net*, *Dnevno*, *Dnevnik*, *Danas*, *HRT*, *N1*, i tako dalje. Što se tiče sportsko-specijaliziranih portala, u Hrvatskoj su najpoznatije *Sportske novosti*, koje pripadaju *Jutarnjem listu*, odnosno Hanza mediji. Uz njih popularan je i *Telesport* koji je vertikalni portal *Telegrama*, ali i *gol.hr* kao vertikalni portal *Dnevnik.hr-a*.

Što se tiče tiskovina, situacija je dosta slična kao i kod portala. Dневnih novina u Hrvatskoj nema mnogo, ali i dalje svake novine imaju svoj sportski segment. Novine u Hrvatskoj su *24 sata*, *Jutarnji list*, *Večernji list*, *Poslovni dnevnik*, a od regionalnih novina tiskaju se *Slobodna Dalmacija*, *Novi list*, *Glas Slavonije*, *Glas Istre*, *Zadarski list*, ali i *La Voce de Popolo*, novine za talijansku manjinu. Jedini sportsko-specijalizirani dnevni list u Hrvatskoj su *Sportske novosti*, koje imaju i istoimeni portal.

Kod televizije je situacija, naravno, drugačija. Utakmice HNL-a, Lige prvaka, ali i Svjetskog nogometnog prvenstva, kao i Zimske i Ljetne olimpijske igre, prenose se na *HRT-u*, *RTL* prenosi rukometna prvenstva u siječnju i određene boksačke mečeve, a *Nova TV* prenosi kvalifikacijske utakmice za Europsko i Svjetsko nogometno prvenstvo, kao i određene boksačke mečeve. Uz to, postoje i specijalizirani sportski kanali poput *Sport Kluba*, *Arene Sport*, *Sportske Televizije* i *MaxSporta*, koji tijekom cijelog dana emitiraju određeni sportski sadržaj, bilo da su prijenosi utakmica uživo, neke sportske emisije s gostima ili reprize utakmica.

Što se radija tiče, 1992. godine s emitiranjem je započeo *Radio Cibona* i pod tim je imenom djelovao sve do 2011. godine, kada mijenja ime u *Hit FM*. Nakon toga više nije postojao niti jedan radio koji je u potpunosti okrenut sportu. *HRT* ima određene sportske emisije koje i dan danas imaju veliku publiku. Najpoznatija i najdugovječnija emisija je „Sport i glazba“ koja postoji još od 1968. godine.⁷ Emisija se emitira subotom i nedjeljom od 15 do 23 sati. Ondje su se prije uvijek slušali prijenosi nogometnih utakmica. Ta je emisija postojala još i od 1955., ali se onda zvala „Sport, muzika, sport“ pa je kasnije promijenila ime u sadašnje „Sport i glazba“ te i dalje ima svoju vjernu publiku.⁸

⁷ Sport i glazba. Prema: <https://radio.hrt.hr/slusaonica/sport-i-glazba>.

⁸ Sport i glazba. Prema: <https://www.jutarnji.hr/spektakli/clanak960688.html-3084968>.

Ono što je promijenjeno je da se prijenosi nogometnih utakmica od 2011. godine više ne događaju na *HRT*-ovom radiju, već na *Narodnom radiju*, odnosno sadašnjem radiju *Bravo*. Također, *HRT* ima još jednu dugovječnu emisiju, pod nazivom „Sportski mikrofon“, koja se emitira svakog ponedjeljka. Ostali radiji nemaju sportske emisije ili rubrike. Jedino što mogu je uklopiti sportske rezultate u vijesti koje emitiraju svakih pola sata ili na puni sat. Ipak, *Otvoreni radio* s nacionalnom koncesijom svakog radnog dana u 21.30 ima kratki segment „Tri i pol minute sporta“, gdje u točno tri i pol minute ispričaju što se događalo prethodnog dana u svijetu sporta.

2.4. Sportsko novinarstvo u tiskanim medijima

Svaki medij ima svojevrsta pravila o izvještavanju unutar rubrika, a isto se odnosi i na izvještavanja sa sportskih natjecanja.

Malović piše kako postoji pet glavnih pravila izvještavanja:

1. novinari u prvi plan trebaju staviti ono što je specifično jer nisu sva natjecanja ista;
2. iako je publika natjecanje pratila u izravnom prijenosu na televiziji, novinari joj trebaju priopćiti sve podatke koji su bitni za to natjecanje;
3. novinari trebaju opisati što se zbiva pa čak i ako se činjenice ponavljaju;
4. novinari trebaju opisati što se dogodilo i zašto se tako dogodilo;
5. potrebno je umetnuti citate natjecatelja, i to na pravome mjestu (Malović 2005: 114-115).

Jedna stvar je iznimno drugačija u sportskom novinarstvu nego u bilo kojoj drugoj grani. Ako osoba uistinu voli neki sport ili neki klub, onda ih zanima svaka vijest koja se dogodi. Stoga će brojni ljudi dan nakon odigrane utakmice kupiti novine kako bi pročitali veći izvještaj sa svim informacijama.

„Tisak nije atraktivan kao TV ni brz i sveobuhvatan kao radio, ali on pruža mogućnosti ljubiteljima sporta, koji su vrlo često fanatični navijači, da na miru prouče izvješća, analiziraju rezultate, usporede tablicu, pročitaju izvješća, izjave i komentare te da ih kompariraju s viđenim na TV ili onim što su čuli na radiju. Prednosti tiska su upravo u analitičnosti i individualnosti“ (Malović 2003: 75).

Također, važno je i da novinar koji se opredijelio za određeni sport, poznaje taj sport u cijelosti:

„Sport se izdvaja kao posebno područje jer ga prate novinari koji istinski vole ono o čemu pišu. Posebno je i po tome što sportske novosti nisu bitne za svakodnevni život – njih čitaju iz čistog užitka. No, novinar pruža izvještaj o sportskom događaju kojem čitatelji nisu mogli biti prisutni. Iako je stadion na kojem se odigrava sportski događaj još uvijek bitan dio sportskih novosti, zadnjih godina novine pokušavaju prošiti doseg svojih napisa i izvan njega pa se tako neki članci koncentriraju na navijače“ (Malović i Ricchiardi 1996: 89).

Premda je u novinarstvu brzina i inače iznimno važna, u sportskome izvještavanju to je i jedan od najvažnijih aspekata:

„U sportskim se rubrikama koriste svi oblici novinarskog izražavanja, a vrijeme je imperativ koji vrlo mnogo utječe na rad sportskih novinara. No, uz dobro poznavanje novinarskog zanata, sportski se novinari moraju još dodatno specijalizirati za sportsko novinarstvo u cjelini, a zatim i za pojedine sportove. Novinar mora poznavati sport u cjelini, detaljno proučiti sportsku disciplinu za koju se specijalizirao i poznavati sve o sportašima, trenerima, klubovima, sustavu natjecanja i slično“ (Malović 2003: 74).

3. Utjecaj COVID-19 pandemije na sportska natjecanja

Događaj koji je u potpunosti promijenio život svakog čovjeka svakako je pandemija koronavirusa, koja je pogodila cijeli svijet. Promijenila su se razmišljanja, način na koji vidimo svijet, a svaki problem u tome se trenutku činio u potpunosti nebitan. Ljudi su bili odvojeni od svojih najmilijih, neki razdvojeni i oceanom ili su bili u nekoliko država jer se nisu mogli vratiti u svoju domovinu. Nitko nije mogao ni zamisliti da će ovakvo stanje trajati dvije godine i da će dovesti do velikih promjena u društvu.

Pandemija je utjecala i na prestanak sportskih natjecanja. Na samome početku otkazivana su domaća i strana prvenstva svih sportova, odgađane su utakmice, a kasnije su igrane bez prisustva gledatelja. Kada su se gledatelji vratili na tribine, odlučeno je kako će se smanjiti broj gledatelja na tribinama.

Ipak, nakon što su se gledatelji vratili na sportska borilišta, nije sve u svijetu sporta bilo tako „bajno“. Popularna zagrebačka skijaška utrka, Snježna kraljica, održana je bez prisustva gledatelja, a organizatori Zimskih olimpijskih igara, održanih 2022. godine, bili su u konstantnome strahu da će biti odgovorni za potencijalno širenje zaraze. Sportaši su se morali testirati svaki dan, bili su u odvojenim sobama, nisu se smjeli družiti, a tijekom obroka u velikoj blagovaonici svaka je osoba bila odvojena od druge pleksiglasom i svaka se osoba nalazila u svojevrsnoj pleksiglasnoj kocki. Također, zabranili su dolazak inozemnih gledatelja, dok su sportaši i novinari bili zatvoreni u balonu iz kojega nisu smjeli izaći.⁹

U siječnju 2022. godine održano je i Europsko rukometno prvenstvo u Mađarskoj i Slovačkoj koje je naišlo na brojne probleme. Sportaši su se morali testirati dva puta dnevno, svaka reprezentacija promijenila je nekoliko igrača, a čak su se zvali igrači koji nisu bili predviđeni u poslanome rosteru prije prvenstva. Najbolji primjer za to je Hrvatska rukometna reprezentacija koja je na prvenstvo poslala 17 igrača, od kojih se na kraju zarazilo njih 12.¹⁰ Morali su se zvati neki drugi igrači koji nikako nisu bili u planu za ovo prvenstvo. Jedan od njih je i vratar Mirko Alilović, koji u tome trenutku nije za reprezentaciju igrao čak četiri godine. I

⁹ Covid-mjere na Zimskim olimpijskim igrama. Prema: <https://time.com/6149800/beijing-2022-covid-19-olympics/>.

¹⁰ Zaraženi igrači na Europskom rukometnom prvenstvu. Prema: <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/rukomet/korona-euro-hrvatska-je-medu-rekorderima-uz-srbe-i-nijemce-a-zasad-je-na-turniru-bilo-cak-106-zarazenih-15148341>.

sam Alilović, kao i mnogi drugi igrači, rekao je kako to prvenstvo nema smisla i kako se ono moglo odigrati u neko drugo godišnje doba kada koncentracija virusa nije tako velika.¹¹

„Mislite li da su ovo normalni uvjeti i testirati se dnevno dva puta? Da ne znaš s kime ćeš početi utakmicu? Da sve što planiraš ti se može srušiti dva sata prije utakmice i da ti mogu otpasti četiri igrača? Nisu baš mogli reći 'okej, igrajte svi, zarazite se', jer bi to bilo jako glupo. S druge strane, imamo 20 tisuća gledatelja u dvorani, a igrače se šalje doma i ne dopušta im se da budu s ekipom. Čudna su sva ta pravila i možda je ovo moglo pričekati neki drugi dio sezone i smirivanje tog virusa, tipa proljeće ili ljeto. Iz dana u dan se mijenjaju ekipe i iskreno mi je žao tih momaka što žive u nekoj strepnji. Svaki dan moraju čekati kako bi vidjeli što će test pokazati. Malo mi ih je žao jer ne mogu sto posto biti skoncentrirani na ono što rade“¹², rekao je Alilović u intervjuu za portal *Net.hr*.

Još jedan sportski skandal obilježio je 2022. godinu, a riječ je o srpskom tenisaču Novaku Đokoviću. Sportaš nije bio cijepljen, niti se htio cijepiti, a za ulazak u Australiju i nastup na turniru u Melbourneu morao je ispunjavati te uvjete. U zračnoj luci odbili su mu izdati vizu pa su ga poslali u imigracijski hotel gdje je boravio četiri dana. Na kraju su tenisača deportirali zbog odbijanja cijepljenja, ali i manjka dokaza da je prebolio koronavirus, a australska vlada mu je uvela trogodišnju zabranu ulaska u Australiju. Ipak, tu su mu zabranu ukinuli nakon 11 mjeseci.¹³

Ovo su samo neke od situacija u kojima je sport u covid razdoblju pao na drugo mjesto, jer su neke druge stvari bile puno važnije. Nacionalni stožer civilne zaštite je 7. siječnja 2022. godine donio sljedeću odluku: „Od ponedjeljka (10. siječnja) će se ograničiti broj gledatelja na sportskim natjecanjima, a na zatvorenom će moći biti popunjeno najviše 20 posto pojedine tribine, dok na otvorenom do 40 posto tribine.“¹⁴

Upravo su iz toga razloga u istraživanju za potrebe ovoga diplomskog rada odabrani siječanj i veljače 2022. godine, kako bi se analiziralo količinsko pisanje o pandemiji. Obrađeni su i novinski tekstovi iz siječnja i veljače 2020. godine, kada pandemija još nije stigla u Hrvatsku,

¹¹ Mirko Alilović o covid-prvenstvu. Prema: <https://net.hr/sport/rukomet/alilovic-intervju-6a8f6f6e-7939-11ec-9c6c-1671d7f67643>.

¹² Mirko Alilović o covid-prvenstvu. Prema: <https://net.hr/sport/rukomet/alilovic-intervju-6a8f6f6e-7939-11ec-9c6c-1671d7f67643>.

¹³ Slučaj Novaka Đokovića u Melbourneu. Prema: <https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/tenis-mix/prosle-godine-novaka-dokovica-zatvorili-u-hotel-uzasa-zagorcali-mu-zivot-a-evo-sto-sada-planiraju-australci-15293672>.

¹⁴ Covid mjere Stožera. Prema: <https://vlada.gov.hr/vijesti/bozinovic-od-ponedjeljka-novo-ogranicavanje-okupljanja-sve-radimo-kako-bi-zastitili-zivote-i-zdravlje-ljudi/33693>.

te se na ovaj način može vidjeti kako se pisanje u korona razdoblju promijenilo unutar točno dvije godine.

4. Utjecaj rata u Ukrajini na sportska događanja

Još je jedan događaj dodatno promijenio sliku sporta u svijetu, a riječ je u ratu u Ukrajini koji je započeo 24. veljače 2022. godine. Cijeli svijet se pribojavao crnoga scenariji, a iako su mnogi rekli kako do toga najvjerojatnije doći, „dan D“ je ipak stigao i Rusija je izvršila invaziju na Ukrajinu.¹⁵ Već su na početku agresije ubijene tisuće ljudi na obje strane.

Nije bilo lako ni za obitelji onih koji žive u okolnim zemljama. Svi su se bojali za svoje živote. Aviokompanije ukinule su letove iznad Bjelorusije, Ukrajine i Rusije, a dio građana je na razne načine pokušavao prijeći granicu i pobjeći iz zemlje koja se našla pod teškim svakodnevnim bombardiranjem.¹⁶

Sportašima su pauzirana prvenstva, a mnogi su otišli na front kako bi se borili zajedno sa svojim sunarodnjacima, dok su neki bili prisiljeni pobjeći iz zemlje kako bi nastavili svoju karijeru.¹⁷

Iako je Rusija bila glavni organizator Svjetskog nogometnog prvenstva 2018., i uvijek predstavljala jaku sportsku silu u svijetu, brojni europski nogometni i košarkaški klubovi su odlučili prekinuti veze s ruskim tvrtkama nakon invazije, sportske organizacije preselile su događaje iz zemlje, a igrači i navijači diljem svijeta slali su poruke podrške Ukrajini.¹⁸

Sportski svijet brzo je reagirao na agresiju Rusije i prekinuo ili smanjio veze s poslovnim partnerima i sponzorima. Njemačka momčad Schalke 04 uklonila je ime ruskog državnog plinskog diva Gazproma sa svojih dresova, UEFA je prebacila svibanjsko finale Lige prvaka iz Sankt Peterburga u Pariz, Formula 1 oduzela je svoju Veliku nagradu u Rusiji, a jedan od njezinih timova, Haas, uklonio je veliku reklamu 'Uralkali' sa svojih automobila.¹⁹

Najgore je bilo vrhunskom engleskom klubu Chelsea, čiji je odnos s Rusijom išao puno dublje od sponzorstva. Ruski oligarh Roman Abramovič kupio je Chelsea 2003. godine i njegova je investicija pretvorila taj klub u jedan od najuspješnijih nogometnih klubova na

¹⁵ Početak rata u Ukrajini. Prema: <https://www.euronews.com/2023/01/30/ukraine-war-a-month-by-month-timeline-of-the-conflict-in-2022>.

¹⁶ Zabrana letenja iznad Bjelorusije. Prema: <https://crisis24.garda.com/alerts/2022/10/europe-russia-extends-flight-restrictions-at-several-airports-in-the-southwest-and-one-in-crimea-until-at-least-oct-22-update-88>.

¹⁷ Život ukrajinskih sportaša. Prema: <https://www.euronews.com/2023/02/24/war-and-sport-the-ukrainian-athletes-forced-to-fight-or-flee>.

¹⁸ Utjecaj rata u Ukrajini na sport. Prema: <https://www.aljazeera.com/sports/2022/2/27/russia-ukraine-invasion-impact-sport-football>.

¹⁹ Promjene u sportu tijekom rata u Ukrajini. Prema: <https://www.aljazeera.com/sports/2022/2/27/russia-ukraine-invasion-impact-sport-football>.

svijetu. Međutim, na dan invazije britanski zastupnik predložio je parlamentu da Ujedinjeno Kraljevstvo treba zaplijeniti Abramovičevu imovinu i zabraniti mu vlasništvo nad londonskim klubom. Dva dana kasnije, Abramovič je objavio da vođenje Chelseaja prenosi na povjerenike svoje dobrotvorne zaklade. Otkriveno je i kako je Abramovič imao blizak odnos s Vladimirom Putinom, a neki dokumenti su potvrdili širok raspon sumnjivih aktivnosti uključujući tvrtke povezane s Abramovičem koje primaju porezne olakšice, kupuju i prodaju dionice ruskoj državi po povoljnim cijenama, kao i ugovore primljene uoči Svjetskog prvenstva u nogometu 2018. godine.²⁰

²⁰ Propast Romana Abramoviča. Prema: https://www.espn.co.uk/football/story/_/id/37628905/roman-abramovich-sold-chelsea-his-legacy-club-england.

5. Metodologija istraživanja

Istraživanje na temu „Usporedna analiza sportskih rubrika *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista* u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju“, obavljeno je u dva dijela. Prvi dio istraživanja obuhvatio je kvantitativnu usporednu analizu sportskih rubrika hrvatskih dnevnih novina *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*, dok se drugi dio istraživanja odnosio na strukturirane intervjue sa sportskim urednicima *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*.

„Kvantitativna analiza sadržaja postupak je koji sadrži sva obilježja znanstveno-istraživačke metode, čije su osnovne i glavne značajke sustavnost, objektivnost i mogućnost uopćavanja. Sustavnost podrazumijeva da se postupak kvantitativne analize sadržaja provodi prema već poznatim i definiranim pravilima, a tiču se kriterija izbora građe kao i načina njena ocjenjivanja, odnosno kodiranja. Nadalje, objektivnost se tiče neovisnosti rezultata analize od mišljenja, stavova i očekivanja istraživača“ (Lamza Posavec 2010: 335).

U ovom sam radu, podsjećam, postavila dvije hipoteze. Prva (H1) je bila da su tiskovine u predpandemijskom razdoblju imale povećani broj tekstova i kako su objavljivani različiti novinski tekstovi u odnosu na pandemijsko razdoblje. To znači da su se u pandemijskom razdoblju autori tekstova više fokusirali na žanrove poput tematskih članaka i intervjua, u kojima su razgovarali s različitim sportašima o tome kako provode vrijeme u karanteni ili dok su kod kuće, a kada nema organiziranih treninga. Druga hipoteza (H2) je bila da se od svih sportova najviše pisalo o nogometu, i to u obliku vijesti.

Istraživala sam dnevne hrvatske novine u razdoblju od dva mjeseca, odnosno od 2. siječnja 2020. godine do 29. veljače 2020. godine (predpandemijsko razdoblje), ali i od 2. siječnja 2022. do 28. veljače 2022. (pandemijsko razdoblje). Potom sam usporedila ta dva razdoblja i dobivene rezultate. Istraživanje sam provodila s obzirom na autora, novinski žanr (vijest, izvještaj, tematski članak, fotovijest, kolumna, komentar i intervju), zastupljenost sportova i izvore informacija. Unutar toga razdoblja objavljeno je 2857 novinskih tekstova.

Prije provođenja istraživanja osmislila sam matricu prema kojoj su obrađeni podaci iz uzorka. Matrica je sadržavala šest kategorija: datum objave teksta, naslov teksta, autor teksta, sport, novinski žanr i izvor informacija.

U kategoriji datum objave teksta analizirano je koliko je sportskih tekstova objavljeno u predpandemijskom, a koliko u pandemijskom razdoblju. U kategoriji autor teksta analizirane su različite vrste potpisa ispod tekstova, kao što su puna imena i prezimena, inicijali, naziv

agencije ili nešto drugo. U kategoriji sport istraživano je koji su sportovi najviše, a koji najmanje zastupljeni u *Jutarnjem listu* i *Večernjem listu*. Kategorija novinski žanr obuhvatila je istraživanje o tome koji se novinski žanrovi koriste u odabranim dnevnim novinama, uključujući vijesti, fotovijesti, izvještaje, tematske članke, komentare, kolumne i intervjue. U kategoriji izvor informacija analizirano je koje vrste izvora se navode u tekstovima i u kojoj mjeri se ne navode.

Istraživanje i prikupljanje podataka provedeno je u travnju i svibnju 2022. godine uz pomoć vodeće agencije za praćenje medija u Hrvatskoj – Presscuta. Od agencije sam putem elektroničke pošte dobila sve brojeve *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista* koji su bili potrebni za ovu analizu.

U drugom dijelu istraživanja, proveden je strukturirani intervju putem elektroničke pošte sa sportskim urednikom *Jutarnjeg lista*, Hrvojem Sliškovićem, kao i sa sportskim urednikom *Večernjeg lista*, Karlom Ledinskim.

6. Rezultati istraživanja

U istraživanju su uspoređivane sportske rubrike dnevnih hrvatskih novina *Jutarnji list* i *Večernji list*. Analizirala sam ukupno 233 primjeraka novina, od toga 117 brojeva *Jutarnjeg lista* i 116 brojeva *Večernjeg lista*.

Kao što je prikazano u Tablici 6.1., detaljno sam bilježila svaki tekst i proučavala učestalost autora, sportova, novinarskih žanrova te vrste izvora informacija.

JUTARNJI LIST TIJEKOM PANDEMIJE KORONAVIRUSA (2. siječnja 2022. – 28. veljače 2022.)					
DATUM	NASLOV TEKSTA	AUTOR	SPORT	NOVINSKA FORMA	IZVOR INFORMACIJA
2. 1. 2022.	Slovenski prvligaši testiraju Modre na pripremama u Rovinju	/	nogomet	vijest	
	Arsenal bijesan zbog poraza od Cityja	/ (Agence France-Presse)	nogomet	fotovijest	novinska agencija Agence France-Presse
	Dinamo dovodi napadača iz Argentine Martina Ojedu za 4,5 milijuna eura	Nikola Lipovac	nogomet	izvještaj	društvene mreže
	Niko Kovač ponovio je pogrešku iz Bayerna, izgubio je svlačionicu	Nikola Lipovac	nogomet	izvještaj	njemački mediji
	Prvi suparnik Hrvatske na Europskom prvenstvu ostao i bez Luke Karabatića	Predrag Žukina	rukomet	vijest	
	Trebaju nam navijači. Nismo isti kad nas bodri puna dvorana i kad su tribine prazne	Predrag Žukina	rukomet	intervju	razgovor autora s izvorom
	Vitalij Mikolenco prvo pojačanje Evertona u 2022.	R. V.	nogomet	vijest	
	Tei Faber i Anti Živkoviću Novogodišnja utrka	R. V.	atletika	vijest	
	Bojanov drugi double-double	/	košarka	vijest	
	Kobayashi se u Garmischu izjednačio s Nykanenom po broju pobjeda na turneji	Hrvoje Slišković	skijanje	vijest	
Audi pokreće električnu revoluciju na reliju Dakar	Marijan Projić	reli	tematski članak		

Tablica 6.1. Prikaz matrice s potrebnim parametrima²¹

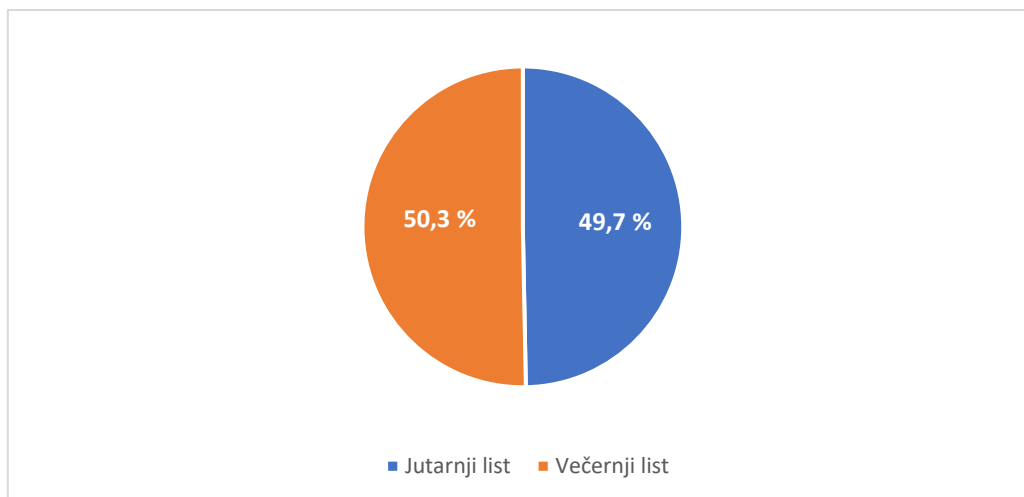
Uzorak čini 2857 tekstova objavljenih od 2. siječnja 2020. godine do 29. veljače 2020. godine (predpandemijsko razdoblje), kao i od 2. siječnja 2022. godine do 28. veljače 2020. godine (pandemijsko razdoblje).

6.1. Predpandemijsko razdoblje

U razdoblju od 2. siječnja 2020. godine do 29. veljače 2020. godine objavljeno je ukupno 1466 tekstova, unutar 118 primjeraka novina, odnosno njihovih sportskih rubrika. *Jutarnji list* tiskao je 59 brojeva novina i objavio 728 tekstova (49,7%), dok je *Večernji list* tiskao također 59 novina i objavio 738 tekstova (50,3%), (Slika 6.1.1.).

U istome je razdoblju *Večernji list* imao samo deset objavljenih članaka više nego *Jutarnji list* (0,6%), što pokazuje kako su oboje dnevne novine imale gotovo identičan broj objavljenih članaka po jednome danu, ali i u sveukupnome razdoblju istraživanja.

²¹ Izvor: Izrada autorice.

Slika 6.1.1. Udio objavljenih tekstova u sportskim rubrikama Jutarnjeg lista i Večernjeg lista²²

6.1.1. Autori tekstova

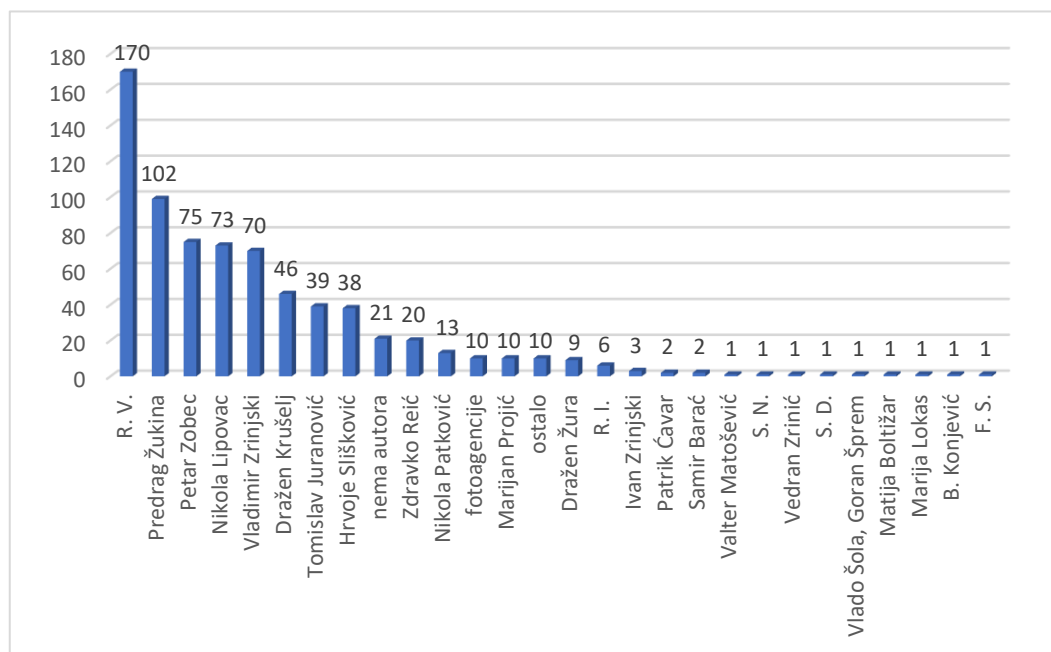
Jutarnji list u predpandemijskom razdoblju ima sveukupno 22 autora, a to su Tomislav Juranović, Vladimir Zrinjski, Petar Zobec, Dražen Krušelj, Hrvoje Slišković, Nikola Lipovac, Predrag Žukina, Marijan Projić, Zdravko Reić, Nikola Patković, Dražen Žura, Ivan Zrinjski, od Patrika Čavara, Valtera Matoševića, Vedrana Zrnića, Vlade Šole do Gorana Šprema, zatim Samir Barać, Matija Boltižar, Marija Lokas, B. Konjević te autor predstavljen inicijalima F. S. Ovdje se nalazi i dosta tekstova potpisano inicijalima R. V. (redakcijska vijest), R. I. (redakcijski izvještaj), ali i S. N. (*Sportske novosti*), kao i S. D. (*Slobodna Dalmacija*) koji su dio medijske tvrtke Hanza media, (Slika 6.1.1.1.).

Analizom je utvrđeno kako postoji 2,9 % tekstova u kojima nisu navedeni autori, dok se 2,7% napisanih tekstova temelji na sadržaju preuzetom iz novinarskih agencija i fotoagencija.

Na temelju Slike 6.1.1.1.1. može se primijetiti da najviše tekstova u predpandemijskom razdoblju ima autor s inicijalima R. V., a riječ je o redakcijskim vijestima i njih čini 170 tekstova (23,4%). Slijedi novinar Predrag Žukina sa 102 teksta (14%), koji se bavi tematikom rukometa. Potrebno je napomenuti kako rukomet nije jedan od najpopularnijih sportova što se tiče njegova praćenja u Hrvatskoj i u hrvatskim medijima, ali treba uzeti u obzir kako je u siječnju održano Europsko rukometno prvenstvo pa su sportske rubrike bile posvećenije rukometu nego inače i zato je Predrag Žukina imao toliko objavljenih tekstova o rukometu. Nakon toga slijede novinari Petar Zobec sa 75 tekstova (10,3%), koji piše o košarci, Nikola Lipovac sa 73 teksta

²² Izvor: Izrada autorice.

(10,0%), koji se najviše bavi nogometom, te Vladimir Zrinjski sa 70 teksta (9,6%), pri čemu većina tekstova obuhvaća područje tenisa.

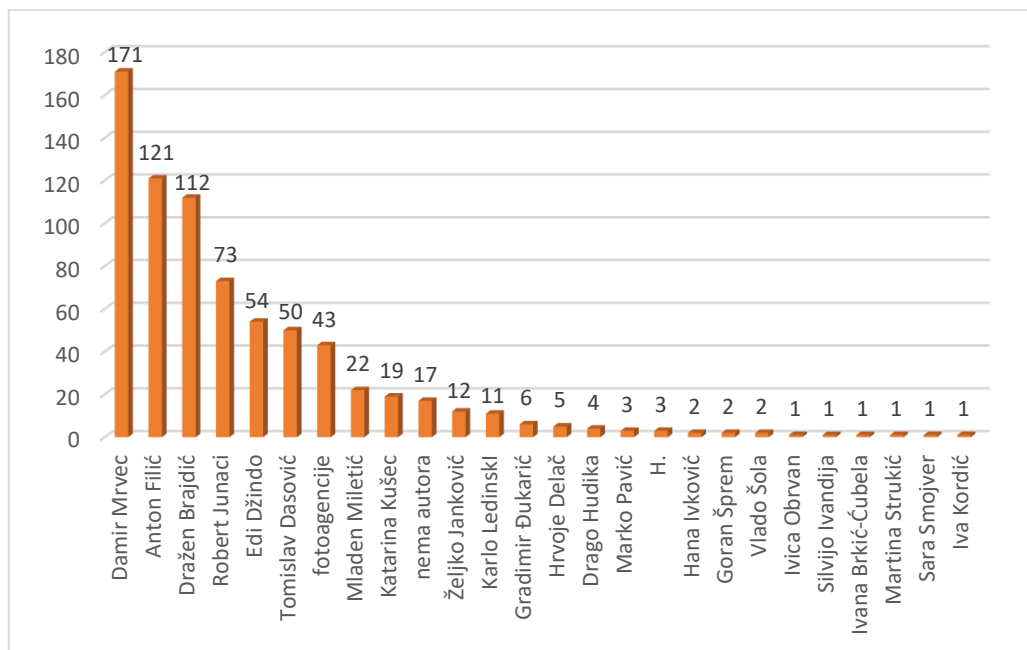
Slika 6.1.1.1. Zastupljenost autora i njihovih tekstova u predpandemijskom razdoblju u Jutarnjem listu²³

Slika također prikazuje kategoriju „ostalo“, koja uključuje novinske agencije i sportske saveze kao autore ili izvore informacija. Među autorima se nalaze i Goran Šprem, Vlado Šola, Valter Matošević, Vedran Zrnić i Patrik Čavar, bivši proslavljeni hrvatski rukometni reprezentativci, koji su napisali komentare o jednoj utakmici hrvatske reprezentacije na Europskom rukometnom prvenstvu, dok je Samir Barać, bivši hrvatski vaterpolski reprezentativac, napisao dva komentara tijekom Europskog prvenstva u vaterpolu. Navedeni autori bili su angažirani samo kao vanjski suradnici tijekom spomenutih prvenstava.

Večernji list u predpandemijskom razdoblju broji sveukupno 23 autora, a to su Damir Mrvec, Anton Filić, Dražen Brajdić, Robert Junaci, Edi Džindo, Tomislav Dasović, Mladen Miletić, Katarina Kušec, Željko Janković, Karlo Ledinski, Gradimir Đukarić, Drago Hudika, Hrvoje Delač, Marko Pavić, Hana Ivković, od Gorana Šprema, Vlade Šole, Ivice Obrvana, do Silvija Ivandije, zatim Ivana Brkić-Ćubela, Martina Strukić, Sara Smojver i Iva Kordić. Jedan je članak

²³ Izvor: Izrada autorice.

potpisan inicijalom H., no ovdje nije riječ o novinaru već o Hrvatskoj izvještajnoj novinskoj agenciji (*HINA*), (Slika 6.1.1.2.)

Slika 6.1.1.2. Zastupljenost autora i njihovih tekstova u predpandemijskom razdoblju u *Večernjem listu*²⁴

Analizom je utvrđeno da postoji 2,3 % tekstova u kojima nisu navedeni autori, dok se 5,8 % tekstova temelji na sadržaju preuzetom iz novinarskih agencija i fotoagencija, kao što je to bio slučaj u *Jutarnjem listu*.

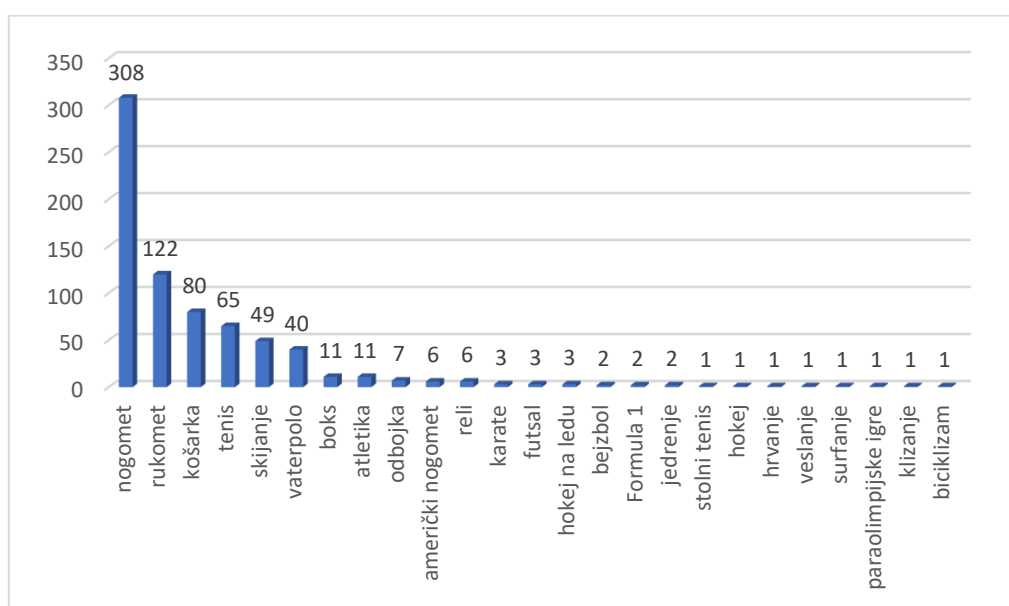
Na temelju Slike 6.1.1.2. može se primijetiti da je najviše tekstova u predpandemijskom razdoblju napisao novinar Damir Mrvec, koji se bavi tematikom rukometa. Napisao je 171 tekst (23,2 %), ali je potrebno napomenuti kako novinar Mrvec ima veliki broj objavljenih tekstova s obzirom na to da je Europsko rukometno prvenstvo održano u siječnju, kada je i većina prostora u sportskoj rubrici bila posvećena rukometu, što inače nije uobičajeno. U *Večernjem listu* su također komentatori za vrijeme spomenutoga rukometnog prvenstva bili Goran Šprem, Vlado Šola, Ivica Obrvan i Silvio Ivandija, iako nisu autori u tom listu.

Zatim slijedi novinar Anton Filić, koji se bavi tenisom i vaterpolom. Napisao je 121 tekst (16,4 %), dok je Dražen Brajdić sa 112 tekstova (15,2 %) najviše pisao o košarci.

²⁴ Izvor: Izrada autorice.

6.1.2. Analiza zastupljenosti sportova

Pogledaju li se tekstovi *Jutarnjeg lista* u predpandemijskom razdoblju, primjećuje se kako su autori pisali o 24 različita sporta, i to u sljedećim omjerima: nogomet (42,3%), rukomet (16,8%), košarka (11%), tenis (8,9%), skijanje (6,7%), vaterpolo (5,5%), boks (1,5%), atletika (1,5%), odbojka (0,9%), američki nogomet (0,8%), reli (0,8%), karate (0,4%), futsal (0,4%), hokej na ledu (0,4%), bejzbol (0,3%), Formula 1 (0,3%), jedrenje (0,3%), stolni tenis (0,1%), hokej (0,1%), hrvanje (0,1%), veslanje (0,1%), surfanje (0,1%), klizanje (0,1%) i biciklizam (0,1%). Pisalo se i o Paraolimpijskim igrama, iako je samo jedan tekst bio posvećen toj temi (0,1%), (Slika 6.1.2.3.).

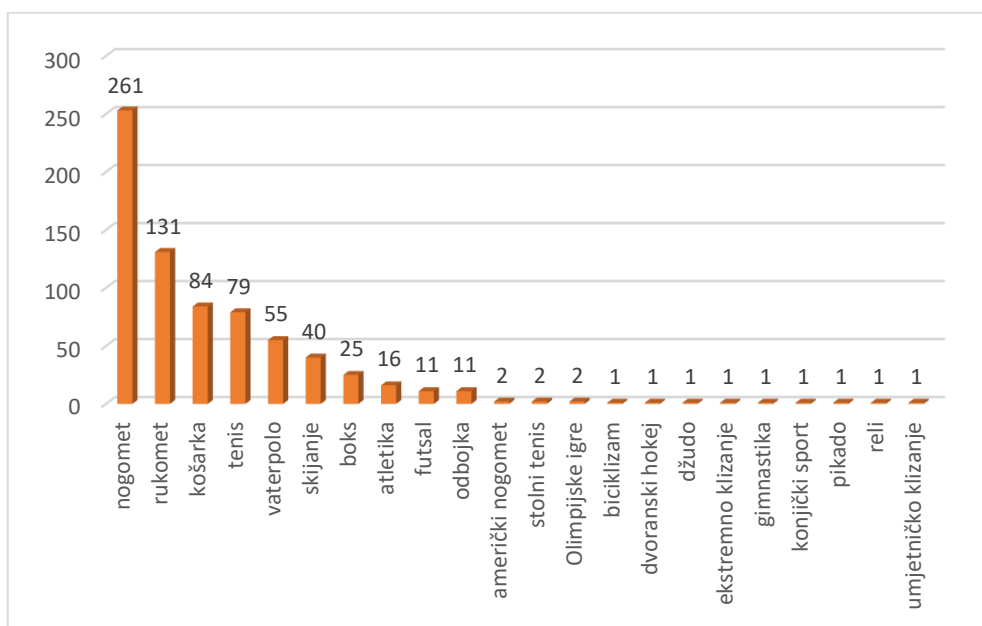
Slika 6.1.2.1. Zastupljenost sportova u predpandemijskom razdoblju u *Jutarnjem listu*²⁵

Glavni je sport o kojem autori pišu nogomet (308 tekstova). To se moglo očekivati s obzirom na to da je to najpopularniji sport, kako u Hrvatskoj, tako i u ostatku svijeta. Slijedi rukomet (122 teksta), koji je na količini i popularnosti dobio tijekom Europskog rukometnog prvenstva održanog u siječnju te godine. Ostali sportovi su količinski raspoređeni – košarka je na trećem mjestu (80 tekstova), a slijedi tenis (65 tekstova). I to se moglo očekivati, jer su to dva najpraćenija sporta u Hrvatskoj, dakako iza nogometa.

Pogledaju li se tekstovi *Večernjega lista* u predpandemijskom razdoblju, primjećuje se kako su autori pisali o 21 različita sporta, i to u sljedećim omjerima: nogomet (35,4%), rukomet

²⁵ Izvor: Izrada autorice.

(17,8%), košarka (11,4%), tenis (10,7%), vaterpolo (7,5%), skijanje (5,4%), boks (3,4%), atletika (2,2%), futsal (1,6%), odbojka (1,6%), američki nogomet (0,3%), stolni tenis (0,3%), biciklizam (0,1%), dvoranski hokej (0,1%), džudo (0,1%), ekstremno klizanje (0,1%), gimnastika (0,1%), konjički sport (0,1%), pikado (0,1%), reli (0,1%) i umjetničko klizanje (0,1%). Autori su također pisali i o Olimpijskim igrama, ali samo su se dva teksta dotakla te teme (0,3%), (Slika 6.1.2.2.).

Slika 6.1.2.2. Zastupljenost sportova u predpandemijskom razdoblju u *Večernjem listu*²⁶

Nogomet je glavni sport o kojem autori pišu (261 tekst). To je isti slučaj kao i u tekstovima *Jutarnjeg lista* u predpandemijskom razdoblju. Nakon nogometa slijedi rukomet (131 tekst) koji je, kao i u *Jutarnjem listu*, dobio na dodatnoj važnosti zbog odigranog Europskog prvenstva. Na trećem mjestu najzastupljenijih sportova u *Večernjem listu* nalazi se košarka (84 teksta), a slijedi tenis (79 tekstova). Rezultati pokazuju kako je prvih osam sportova identičnih i u *Jutarnjem* i u *Večernjem listu* (nogomet, rukomet, košarka, tenis, vaterpolo, skijanje, boks, atletika) i objavljeni su u sličnim omjerima. Nakon toga slijede razlike u sportovima. Primjerice, *Jutarnji list* je objavio tekstove o hokeju na ledu, hrvanju, veslanju, surfanju i jedrenju, dok *Večernji list* navedene sportove nije spomenuo, ali se okrenuo drugim sportovima poput gimnastike, pikada, dvoranskoga hokeja i konjičkoga sporta.

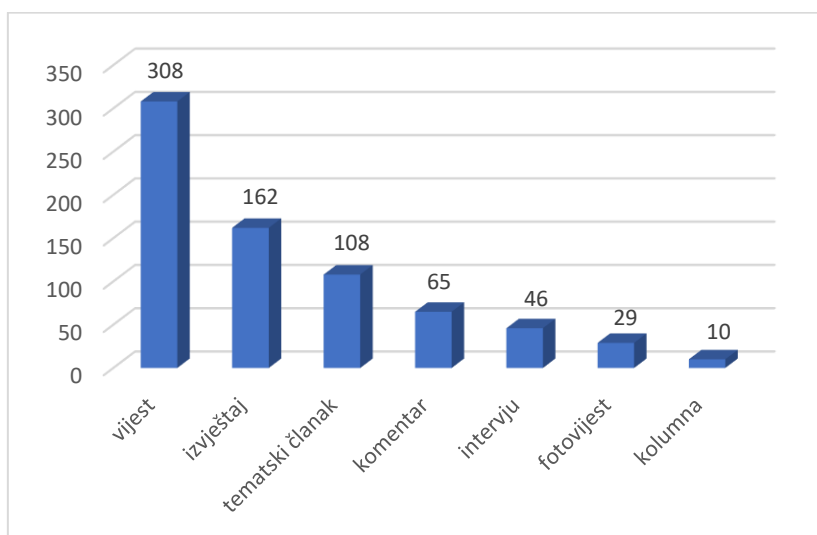
²⁶ Izvor: Izrada autorice.

S obzirom na to da jedna od hipoteza glasi kako je nogomet sport o kojemu se najviše pisalo, ova analiza je potvrdila tu hipotezu.

6.1.3. Analiza zastupljenosti novinarskih žanrova

U diplomskom sam radu analizirala i zastupljenost novinarskih žanrova. Obradeni novinski tekstovi podijeljeni su na sedam kategorija: vijest, izvještaj, tematski članak, intervju, fotovijest, komentar i kolumna.

Pokazala sam kako je najviše tekstova u *Jutarnjem listu* objavljeno u žanru vijesti. U razdoblju od ova dva mjeseca objavljeno je 308 vijesti (42,3%). Jasno je da žanr vijest zauzima najviše novinskog prostora jer svaki list ima svoj poseban blok u kojemu objavljuju vijesti. Kod *Jutarnjeg lista* to je „Štoperica“, a kod *Večernjeg lista* „Pogledajte semafor“, gdje se objavljuju i rezultati utakmica. Uz to, pišu se i druge vijesti unutar svakoga lista.

Slika 6.1.3.1. Zastupljenost novinarskih žanrova u predpandemijskom razdoblju u *Jutarnjem listu*²⁷

Nakon vijesti, najčešće zastupljen novinski žanr je izvještaj, kojih je tiskano 162 (22,3%), a nakon izvještaja slijedi duža forma – tematski članci, kojih je napisano 108 (14,9%). Iza njih su komentari, kojih je napisano 65 (8,9%) i intervjui, kojih je objavljeno 46 (6,3%). Fotovijesti je u *Jutarnjem listu* bilo 29 (4%), a kolumni tek deset (1,3%), (Slika 6.1.3.1.).

Analizirajući tekstove i njihove novinske žanrove u *Večernjem listu*, vidljivo je kako je najčešće upotrebljavani žanr vijest. U razdoblju od ova dva mjeseca objavljeno je 319 vijesti

²⁷ Izvor: Izrada autorice.

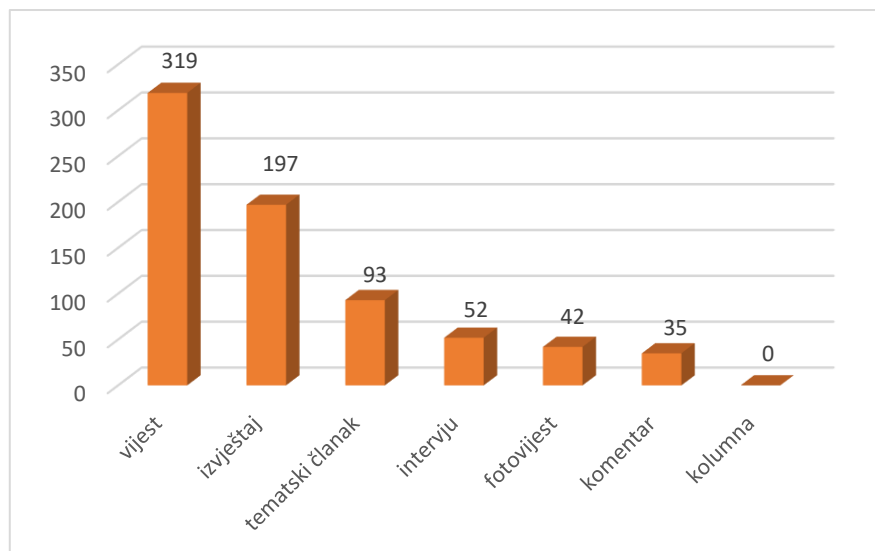
(43,2%). To je dosta sličan rezultat kao i kod *Jutarnjeg lista*, u kojemu je u istom razdoblju od dva mjeseca objavljeno 308 vijesti. Kao što je već napomenuto, *Večernji list* ima poseban sportski segment „Pogledajte semafor“ gdje se objavljuju razne vijesti, ali i rezultati utakmica, pa dosta vijesti dolazi iz ovoga segmenta. Naravno, tu su ubrojene i različite vijesti koje su objavili razni autori.

Nakon vijesti slijedi žanr izvještaja, kojih je napisano 197 (26,7%), što je ponovno dosta sličan rezultat kao i kod *Jutarnjeg lista*, gdje je tek 35 izvještaja manje. Zatim slijede tematski članci kojih je u *Večernjem listu* objavljeno 93 (12,6%), što je opet sličan rezultat kao i kod *Jutarnjeg lista*, gdje je tiskano samo 15 tematskih članaka više. Slijedi žanr intervjua, kojih je u *Večernjem listu* objavljeno 52 (7,1%), dok je u *Jutarnjem listu* objavljeno tek šest intervjua manje. Potrebno je naglasiti razliku žanra intervjua s tekstom koji sadrži izjave. Intervju označava izravan razgovor autora s izvorom, koji se može obaviti licem u lice, ali i telefonski, i to je način na koji su novinari dobivali informacije tijekom pandemije. Tekst koji sadrži izjave je tekst čije izjave mogu biti preuzete sa stranica kluba ili saveza, s društvenih mreža ili s klupskih priopćenja i one ni na koji način nisu dobivene izravnim razgovorom autora s izvorom. Stoga su se u predpandemijskom razdoblju više objavljivali intervjui, dok su se izjave sa službenih klupskih kanala prenosile u većem broju u pandemijskom razdoblju.

Večernji list objavio je 42 fotovijesti (5,7%), dok je *Jutarnji list* objavio 13 fotovijesti manje. Najveća se razlika vidi u broju objavljenih komentara. Dok ih *Večernji list* ima 35 (4,7%), *Jutarnji list* ih je objavio 30 više. To je osjetna razlika, s obzirom na to da je riječ o zahtjevnom žanru u kojemu novinar ima punu slobodu, ali mora imati i puno znanja o temi o kojoj piše.

Što se kolumni tiče, *Večernji list* nije objavio nijednu od razdoblju od dva mjeseca, dok ih *Jutarnji list* ima deset. Potrebno je uzeti u obzir kako *Večernji list* u periodu analize nije imao stalnog sportskog kolumnistu, dok kod *Jutarnjeg lista* tu ulogu ima Dražen Krušelj, (Slika 6.1.3.2.).

Sve je to potvrdilo i drugu hipotezu koja je glasila kako su autori tekstova najviše koristili vijest kao žanr.

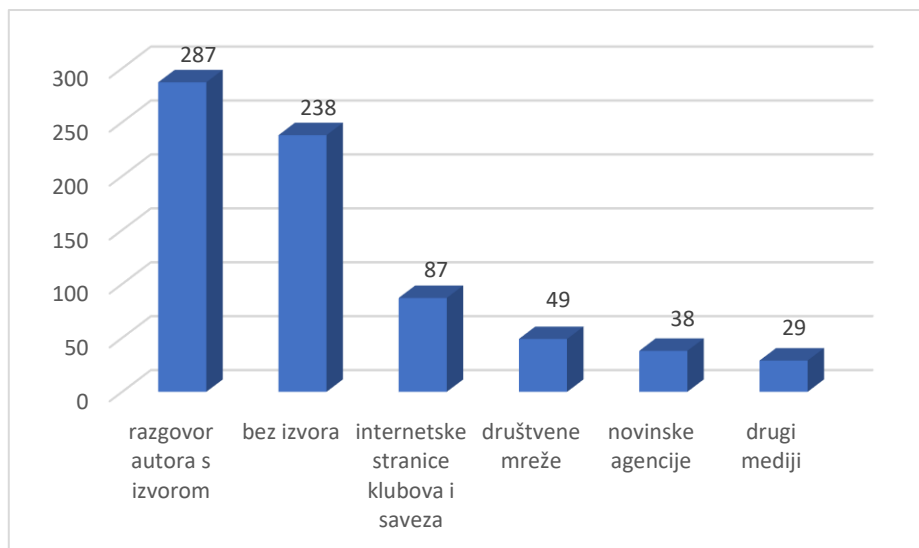
Slika 6.1.3.2. Zastupljenost novinarskih žanrova u predpandemijskom razdoblju u *Večernjem listu*²⁸

6.1.4. Izvori vijesti

Navođenje izvora jedna je od ključnih zadaća novinara koja pridonosi vjerodostojnosti i relevantnosti novinarskih tekstova. Analiza tekstova s obzirom na izvore informacija otkriva da se i u *Jutarnjem listu* i u *Večernjem listu* najčešće koristi forma razgovora autora s izvorom.

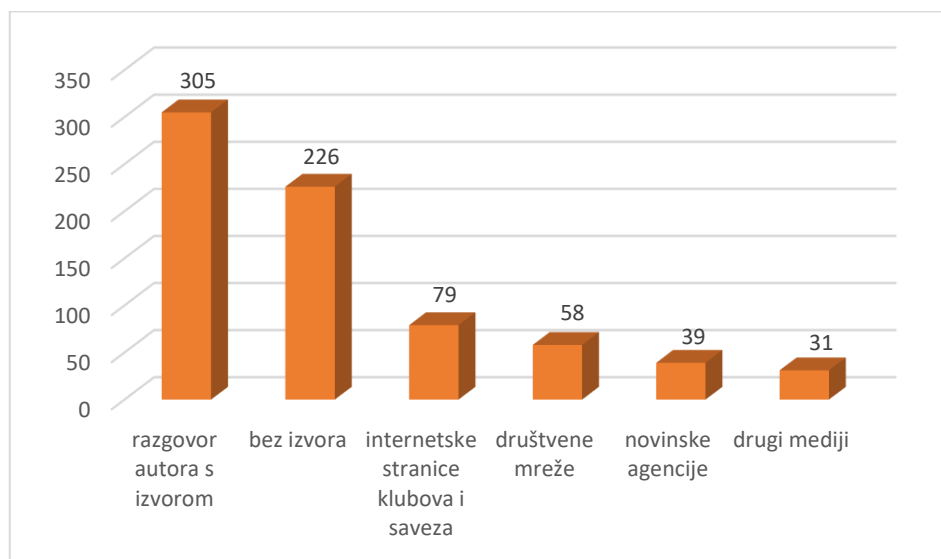
U sportskim rubrikama *Jutarnjeg lista* najčešći izvor vijesti je, dakle, upravo razgovor autora s izvorom, i to u 287 tekstova (39,4%). Ono što je zanimljivo i neočekivano jest da se na drugom mjestu, i to s malom razlikom, nalaze novinski tekstovi bez navođenja izvora. Takvih je vijesti bilo 238 (32,7%). Zatim slijede izvori s internetskih stranica klubova i saveza, konkretno u 87 tekstova (12%), pa društvene mreže u 49 tekstova (6,7%). Izvori iz novinarskih agencija korišteni su u 38 tekstova (5,2%), a iz drugih medija u 29 tekstova (4%). Primjećuje se kako se sve više informacija preuzima iz društvenih mreža nego iz drugih medija, a razlog tomu je što su društvene mreže neutralan izvor, (Slika 6.1.4.1.).

²⁸ Izvor: Izrada autorice.

Slika 6.1.4.1. Izvori tekstova u predpandemijskom razdoblju u Jutarnjem listu²⁹

U sportskim rubrikama *Večernjeg lista* najčešći izvor vijesti je razgovor autora s izvorom, i to u 305 tekstova (41,3%), (Slika 6.1.4.2.).

Slika 6.1.4.2. Izvori tekstova u predpandemijskom razdoblju u Večernjem listu³⁰

Na drugome mjestu se nalaze novinski tekstovi bez izvora, što je isti slučaj kao i kod *Jutarnjeg lista*. Takvih je vijesti u *Večernjem listu* bilo 226 (30,6%). Autori su i tu velik broj tekstova uzimali s internetskih stranica klubova i saveza (njih 79, odnosno 10,7%), kao i s

²⁹ Izvor: Izrada autorice.

³⁰ Izvor: Izrada autorice.

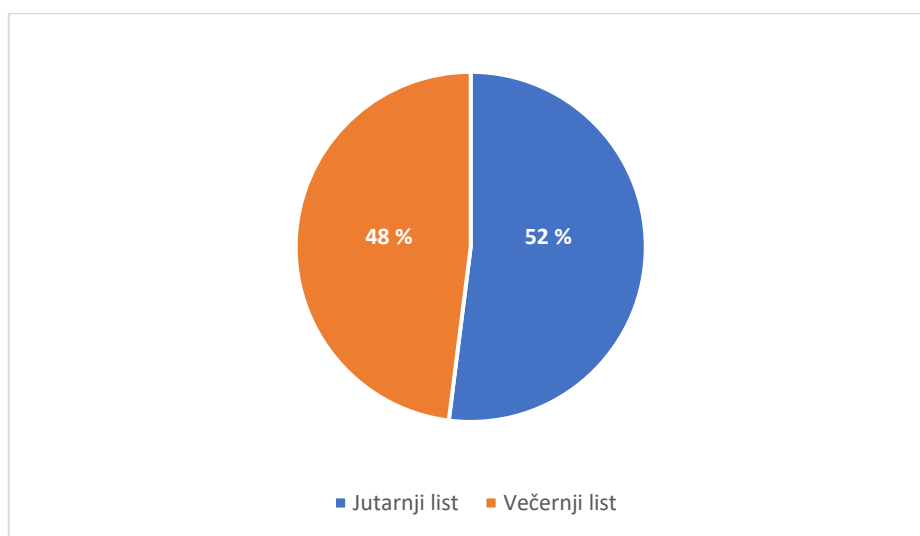
društvenih mreža (39 tekstova, odnosno 7,9%). Nekoliko je tekstova preuzeto i iz novinarskih agencija, točnije njih 39 (5,3%), a iz drugih medija njih 39 (4,2%).

Pogledaju li se izvori i *Jutarnjeg*, ali i *Večernjeg lista*, primjećuje se kako je najčešći oblik izvora razgovor autora s pojedinim izvorom, a odmah slijede vijesti bez navedenog izvora, i to u velikom postotku, u odnosu na ostale izvore informacija.

6.2. Pandemijsko razdoblje

U razdoblju od 2. siječnja 2022. godine do 28. veljače 2022. godine objavljeno je ukupno 1391 teksta u 115 primjeraka novina, odnosno njihovih sportskih rubrika. *Jutarnji list* objavio je 58 brojeva i tiskao 723 tekstova (52%), dok je *Večernji list* imao 57 brojeva i ponudio 668 tekstova (48%), (Slika 6.2.1.).

U istom je razdoblju *Jutarnji list* imao 55 objavljenih tekstova više nego *Večernji list* (4%), što pokazuje kako je nastala osjetnija razlika. Bez obzira na to što jedan broj lista nedostaje u tome razdoblju izlaženja *Večernjeg lista*, to je svejedno neočekivana razlika u sveukupnome istraživačkom razdoblju.

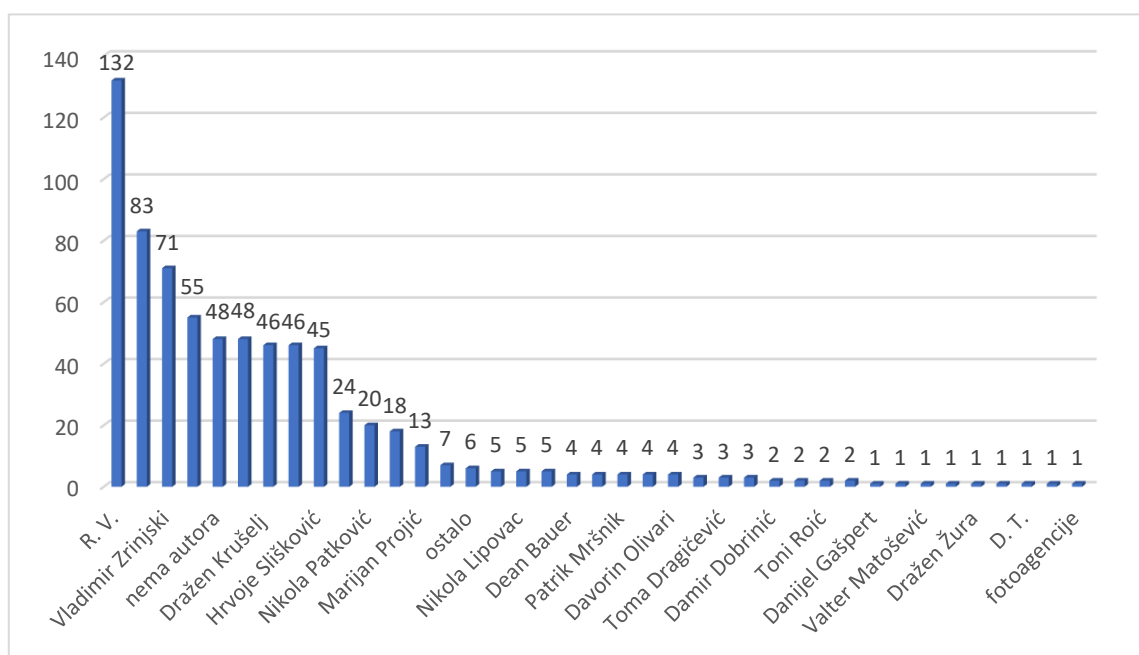
Slika 6.2.1. Udio objavljenih tekstova u sportskim rubrikama *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*³¹

³¹ Izvor: Izrada autorice.

Kako je napomenuto, *Večernji list* u analizi ima jedan broj novina manje nego *Jutarnji list*, s obzirom na to da *clipping* agencija Presscut, koja mi je ustupila sve tekstove u navedenom razdoblju, nije imala broj tiskan 6. siječnja 2022. godine.

6.2.1. Autori tekstova

Jutarnji list u pandemijskom razdoblju broji ukupno 36 autora, a to su Tomislav Juranović, Vladimir Zrinjski, Petar Zobec, Dražen Krušelj, Hrvoje Slišković, Nikola Lipovac, Predrag Žukina, Marijan Projić, Zdravko Reić, Nikola Patković, Robert Šola, Davor Burazin, Ante Tomić, Vedran Božičević, Davorin Olivari, Patrik Mršnik, Dean Bauer, Tomo Ničota, Emir Fulurija, Mladen Bariša, Slaven Knežević, Dražen Pinević, Toma Dragičević, Damir Dobrinić, Jurica Radić, Danijel Gašpert, Toni Roić, Gradimir Đukarić, Goran Čičin-Mašansker, Dražen Žura, Valter Matošević te autori predstavljeni inicijalima R. M., D. T. i T. P. Ovdje se nalazi i dosta tekstova potpisano inicijalima R. V., (redakcijska vijest), ali i S. N. (*Sportske novosti*) koje su dio medijske tvrtke Hanza media, (Slika 6.2.1.1.).

Slika 6.2.1.1. Zastupljenost autora i njihovih tekstova u pandemijskom razdoblju u *Jutarnjem listu*³²

³² Izvor: Izrada autorice.

Analizom je utvrđeno kako postoji 6,6 % tekstova u kojima nisu navedeni autori, dok se 0,8 % napisanih tekstova temelji na sadržaju preuzetom iz novinarskih agencija i fotoagencija.

Na temelju Slike 6.2.1.1. može se primijetiti da je najviše tekstova u pandemijskom razdoblju napisao autor s inicijalima R. V., što označava redakcijske vijesti i njih čini 132 tekstova (18,3%). Slijedi novinar Predrag Žukina s 83 teksta (11,5%), koji najviše piše o rukometu. Da sam uzela bilo koja druga dva mjeseca za analizu, rukomet kao sport i Predrag Žukina kao autor takvih tekstova ne bi se nalazili u samome vrhu jer rukomet nije među najpraćenijim sportovima u hrvatskim medijima, osim kada se igra Svjetsko ili Europsko prvenstvo. Međutim, s obzirom na to se u siječnju održavalo Europsko rukometno prvenstvo, taj je sport odmah dobio na popularnosti i popraćeno je cijelo prvenstvo te je stoga povećan opseg tekstova.

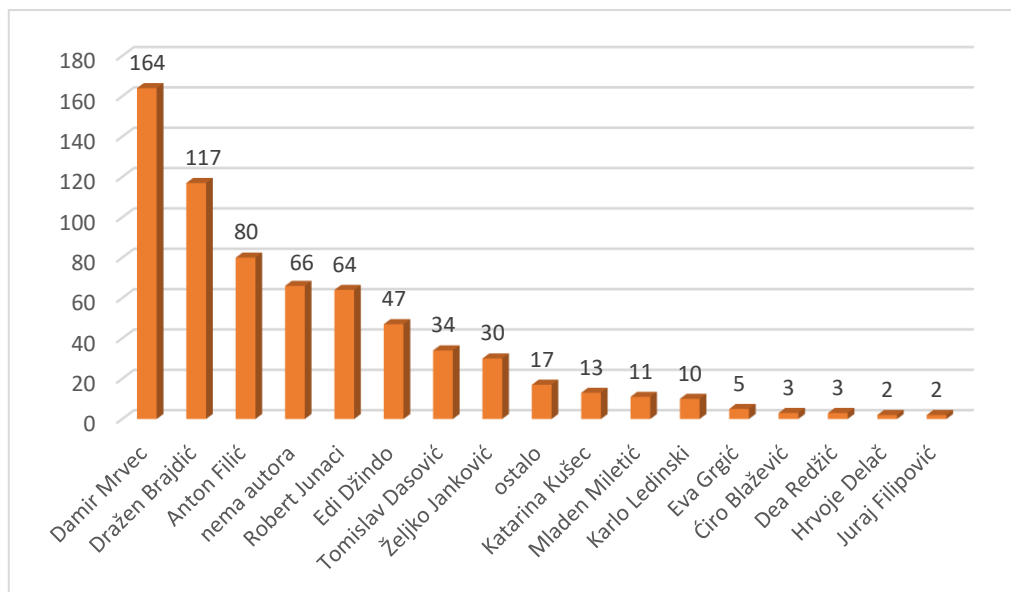
Nakon toga slijede novinari Vladimir Zrinjski sa 71 tekstom (9,8%), koji najviše piše o tenisu, zatim Petar Zobec s 55 tekstova (7,6%), koji piše o košarci. Zanimljivo je kako se na petom mjestu nalaze tekstovi koji nemaju navedenog autora i takvih tekstova je 48 (6,6%).

Slika također prikazuje kategoriju „ostalo“, koja uključuje novinske agencije i sportske saveze kao autore ili izvore informacija. Među autorima se nalazi i Valter Matošević, bivši proslavljeni hrvatski rukometni reprezentativac, koji je pisao komentar o jednoj utakmici hrvatske reprezentacije na Europskom rukometnom prvenstvu. On je, stoga, bio angažiran samo kao vanjski suradnik tijekom spomenutih prvenstava.

Ovom je analizom pokazano kako *Jutarnji list* u navedenom razdoblju ima 36 autora, no ono što moderno novinarstvo radi u posljednje vrijeme je da uzima novinare koji pišu za portal i pridaju im određeni prostor u novinama, ali i obratno. Stoga su neki novinari imali po jedan ili dva napisana teksta, i to su bili tekstovi koji su preuzeti s portala i prenijeti u tisak.

Večernji list je u pandemijskom razdoblju angažirao sveukupno 15 autora, a to su Damir Mrvec, Anton Filić, Dražen Brajdić, Robert Junaci, Edi Džindo, Tomislav Dasović, Mladen Miletić, Katarina Kušec, Željko Janković, Karlo Ledinski, Hrvoje Delač, Eva Grgić, Dea Redžić, Juraj Filipović i Ćiro Blažević, (Slika 6.2.1.2.).

Analizom je utvrđeno kako postoji 9,9 % tekstova u kojima nisu navedeni autori, dok se 2,5 % napisanih tekstova temelji na sadržaju preuzetom iz novinarskih agencija i fotoagencija.

Slika 6.2.1.2. Zastupljenost autora i njihovih tekstova u pandemijskom razdoblju u *Večernjem listu*³³

Na temelju Slike 6.2.1.2. može se primijetiti da je najviše tekstova u pandemijskom razdoblju napisao autor Damir Mrvec, koji najviše piše o rukometu. Taj je novinar u analiziranom periodu objavio 164 teksta (24,6%). Ovo je identična situacija kao i kod *Jutarnjeg lista*, gdje također prednjači novinar koji piše o rukometu. Razlog tomu je što je u siječnju održano već spomenuto Europsko rukometno prvenstvo pa je taj sport dodatno punio rubriku.

Nakon toga slijede novinari Dražen Brajdić, sa 117 tekstova (17,5%), koji najviše piše o košarci, zatim Anton Filić s 80 tekstova (12%), koji najviše piše o tenisu i vaterpolu. Opet je visoko pozicionirana kategorija „nema autora“, koja se nalazi na četvrtom mjestu što znači da 66 tekstova (9,9%) nema potpis ispod teksta. I to je poprilično slična situacija kao i kod *Jutarnjeg lista*, gdje je ova kategorija pozicionirana na petom mjestu, ali je takvih tekstova ondje 18 manje.

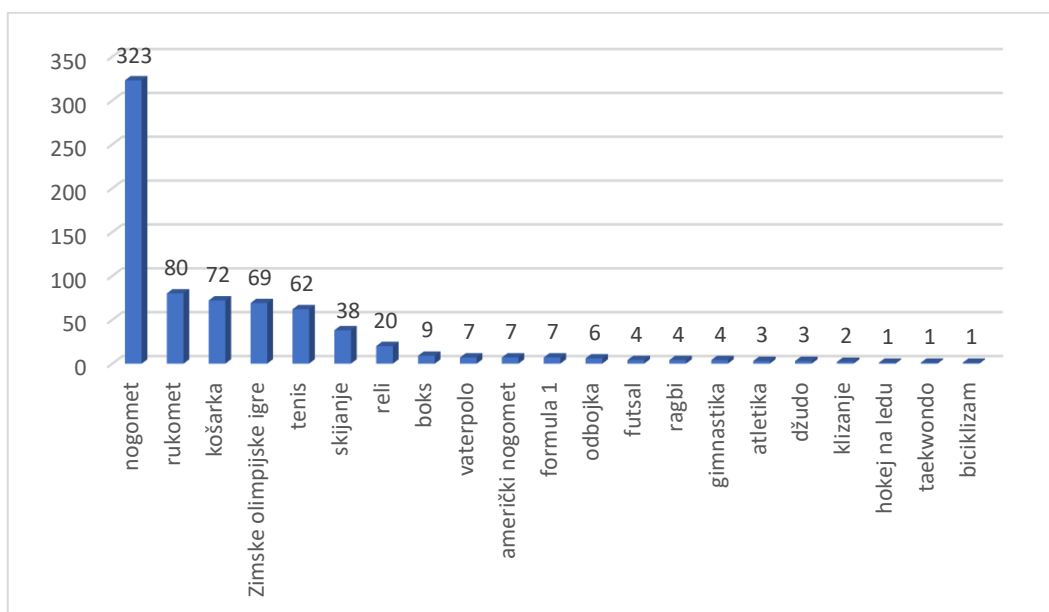
Među autorima se nalazi i Ćiro Blažević, proslavljeni hrvatski trener, koji je u jednom razdoblju bio vanjski suradnik *Večernjeg lista* i napisao je tri kolumne.

³³ Izvor: Izrada autorice.

6.2.2. Analiza zastupljenosti sportova

Pogledaju li se tekstovi *Jutarnjeg lista* u pandemijskom razdoblju, primjećuje se kako su autori pisali o 20 različitih sportova, i to u sljedećim omjerima: nogomet (44,6%), rukomet (11,1%), košarka (9,9%), tenis (8,6%), skijanje (5,3%), reli (2,8%), boks (1,2%), vaterpolo (1%), američki nogomet (1%), formula 1 (1%), odbojka (0,8%), futsal (0,6%), ragbi (0,6%), gimnastika (0,6%), atletika (0,4%), džudo (0,4%), klizanje (0,3%), hokej na ledu (0,1%), taekwondo (0,1%) i biciklizam (0,1%). Također, pisalo se i o Zimskim olimpijskim igrama koje su održane u veljači 2022. godine. Toj je temi posvećeno 69 tekstova (9,5%), (Slika 6.2.2.1.).

Glavni sport o kojem autori pišu je nogomet (323 teksta). Slijedi rukomet (80 tekstova), koji je na količini prostora u novinama, ali i popularnosti, dobio tijekom Europskog rukometnog prvenstva. Ostali sportovi su količinski raspoređeni: košarka je na trećem mjestu (72 teksta), a slijede tekstovi o Zimskim olimpijskim igrama koje su održane u veljači, i toj temi je posvećeno 69 tekstova. Na petom mjestu se nalazi tenis s 62 teksta, a zatim skijanje s 38 tekstova.

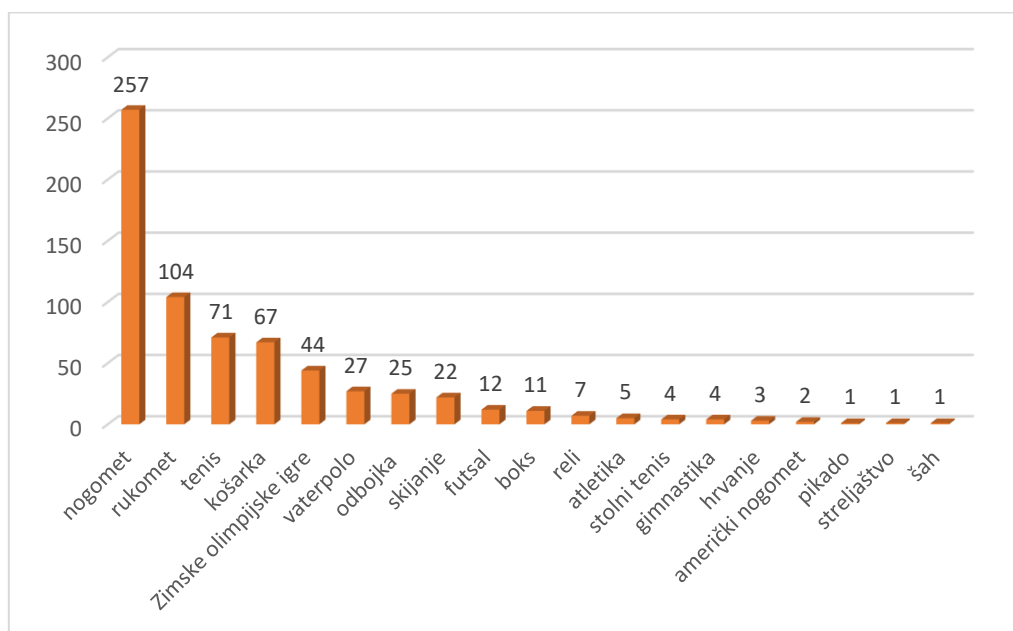
Slika 6.2.2.1. Zastupljenost sportova u pandemijskom razdoblju u *Jutarnjem listu*³⁴

Pogledaju li se tekstovi *Večernjeg lista* u pandemijskom razdoblju, primjećuje se kako su autori pisali o 18 različitih sportova, i to u sljedećim omjerima: nogomet (38,5%), rukomet (15,6%), tenis (10,6%), košarka (10%), vaterpolo (4%), odbojka (3,8%), skijanje (3,3%), futsal (1,8%), boks (1,7%), reli (1,1%), atletika (0,7%), stolni tenis (0,6%), gimnastika (0,6%),

³⁴ Izvor: Izrada autorice.

hrvanje (0,5%), američki nogomet (0,3%), pikado (0,1%), streljaštvo (0,1%) i šah (0,1%). Kao i u *Jutarnjem listu*, pisano je i o Zimskim olimpijskim igrama koje su održane u veljači 2022. godine. Toj je temi posvećeno 44 tekstova (6,6%), (Slika 6.2.2.2.).

Glavni je sport o kojemu pišu autori nogomet (257 tekstova). To je isti slučaj kao i u tekstovima *Jutarnjeg lista* u pandemijskom razdoblju. Nakon nogometa slijedi rukomet (104 teksta) koji je, kao i u *Jutarnjem listu*, dobio na dodatnoj važnosti zbog odigranog Europskog prvenstva. Na trećem mjestu najzastupljenijih sportova u *Večernjem listu* nalazi se tenis (71 tekst), a slijedi košarka (67 tekstova).

Slika 6.2.2.2. Zastupljenost sportova u pandemijskom razdoblju u *Večernjem listu*³⁵

Rezultati pokazuju kako je prvih pet sportova identičnih i u *Jutarnjem* i u *Večernjem listu* (nogomet, rukomet, košarka, tenis, Zimske olimpijske igre) i objavljeni su u sličnim omjerima. Zatim slijede razlike u sportovima. Primjerice, *Jutarnji list* objavio je tekstove o klizanju, ragbiju, džudu i Formuli 1, dok *Večernji list* navedene sportove nije spomenuo, ali se okrenuo drugim sportovima poput pikada, streljaštva, hrvanja i stolnog tenisa.

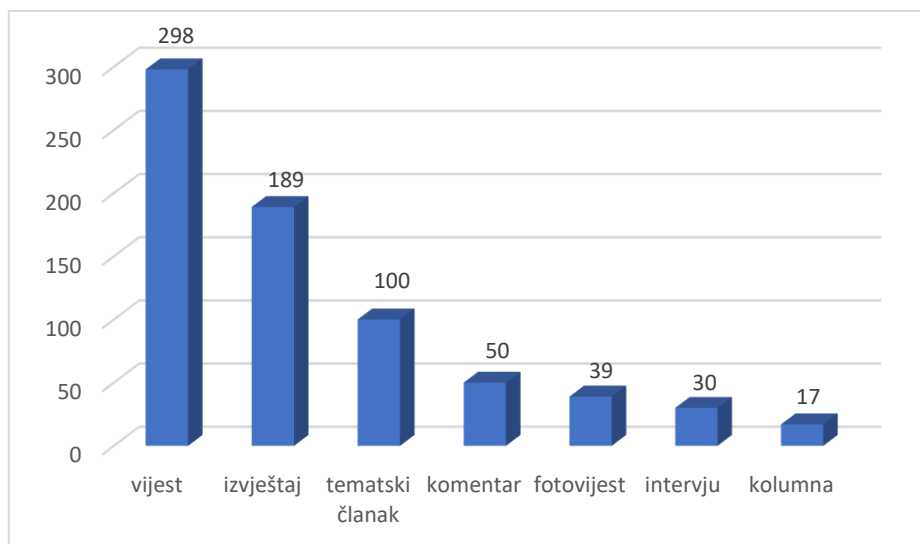
S obzirom na to da je jedna od hipoteza glasila kako je nogomet sport o kojemu se najviše pisalo, ova analiza je uvjerljivo potvrdila tu hipotezu.

³⁵ Izvor: Izrada autorice.

6.2.3. Analiza zastupljenosti novinarskih žanrova

Što se tiče zastupljenosti novinarskih žanrova, među kojima su vijest, izvještaj, tematski članak, intervju, fotovijest, komentar i kolumna, tekstovi napisani u žanru vijesti zauzimaju najviše novinskog prostora u stranicama *Jutarnjeg lista*. U periodu od ova dva mjeseca objavljeno je 298 vijesti (41,2%).

Nakon vijesti, najčešće zastupljeni novinarski žanr je izvještaj, kojih je napisano 189 (26,1%), a nakon izvještaja slijedi duža autorska forma – tematski članak, kojih je tiskano točno 100 (13,8%). Zatim slijedi komentar, kojih je objavljeno 50 (6,9 %) i fotovijest, kojih ima 39 (5,4%). Intervjua je u *Jutarnjem listu* bilo 30 (4,2%), a kolumni 17 (2,4%), (Slika 6.2.3.1.).

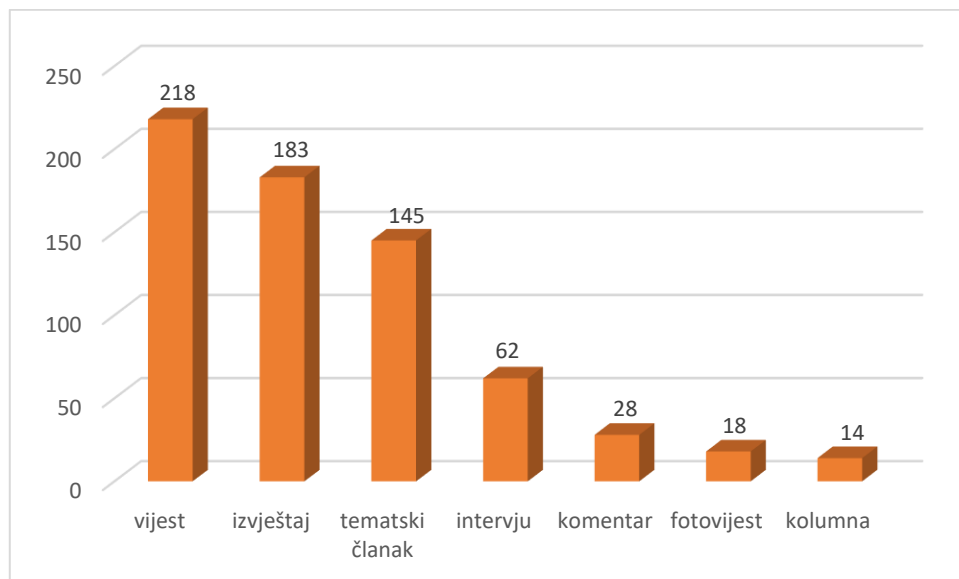
Slika 6.2.3.1. Zastupljenost novinarskih žanrova u pandemijском razdoblju u *Jutarnjem listu*³⁶

Analizirajući tekstove i njihove novinarske žanrove u *Večernjem listu*, vidljivo je kako je najčešće upotrebljavani žanr – vijest. U razdoblju od ova dva mjeseca objavljeno je 218 vijesti (32,6%). To je bitna razlika u odnosu na *Jutarnji list*, koji je u istom razdoblju objavio 80 vijesti više. Nakon vijesti slijedi žanr izvještaj, kojih je napisano 183 (27,4 %), što je sličan rezultat kao i kod *Jutarnjeg lista*, u kojemu je napisano tek šest izvještaja više.

Zatim slijede tematski članci kojih je u *Večernjem listu* napisano 145 (21,7%), dok je u *Jutarnjem listu* napisano čak 45 takvih članaka manje. Razlog tomu je što se *Večernji list* tijekom pandemije više bazirao na razgovore s igračima i trenerima pa je stavljen fokus na specifičnosti sportskog života, bez prisustva publike. *Jutarnji list*, s druge strane, također je

³⁶ Izvor: Izrada autorice.

imao taj sadržaj, ali je veću pozornost posvetio pisanju vijesti, kako bi čitatelji bili upućeni u sva događanja te je zato *Jutarnji list* imao 80 objavljenih vijesti više u odnosu na *Večernji list*.

Slika 6.2.3.2. Zastupljenost novinarskih žanrova u pandemijskom razdoblju u *Večernjem listu*³⁷

Slijedi forma intervjua, kojih je u *Večernjem listu* objavljeno 62 (9,3%), dok je u *Jutarnjem listu* objavljeno 30 intervjua manje. Ovo je slična situacija kao i s tematskim člancima, gdje se *Večernji list* više fokusirao na vlastite razgovore s igračima i trenerima, nego što je to radio *Jutarnji list*. *Večernji list* je objavio 18 fotovijesti (2,7%), dok je *Jutarnji list* imao 21 fotovijest više. Velika razlika vidi se i u broju napisanih komentara. Dok ih *Večernji list* ima 28 (4,2%), *Jutarnji list* ih je objavio 22 više. Što se kolumni tiče, *Večernji list* ih je objavio 14 (2,1%), dok ih je *Jutarnji list* napisao tri više, (Slika 6.2.3.2.).

Ovo je potvrdilo i hipotezu koja je glasila kako su tekstovi najviše pisani u obliku vijesti.

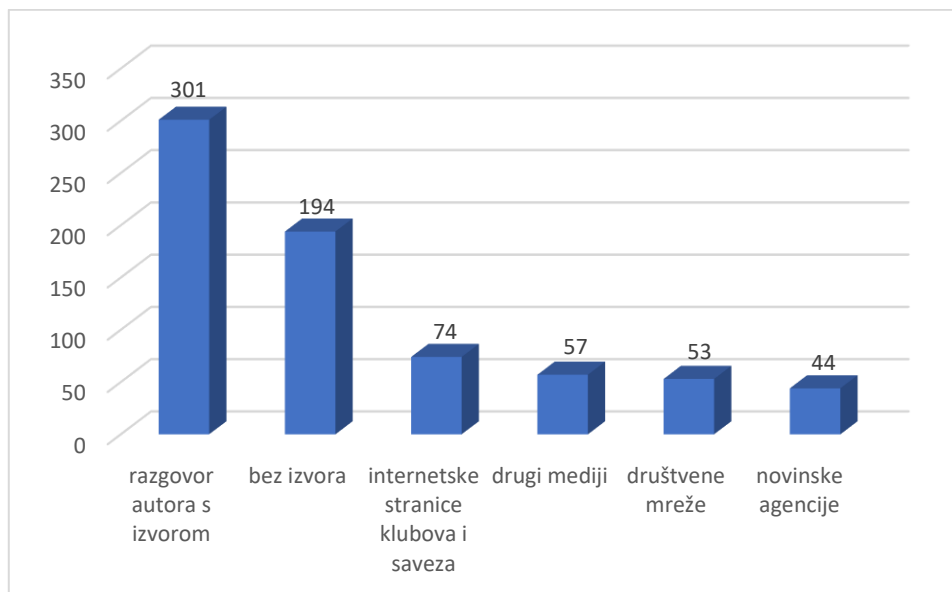
6.2.4. Izvori vijesti

Analiza tekstova s obzirom na izvore informacija otkriva da se i u *Jutarnjem listu* i u *Večernjem listu* najčešće koristi forma razgovora autora s izvorom.

U sportskim rubrikama *Jutarnjeg lista* najčešći je izvor vijesti izravni kontakt autora s izvorom, i to u 301 tekstu (41,7%). Na drugome se mjestu nalaze novinski tekstovi bez navedenog izvora, a takvih je bilo 194 (26,8%). Zatim slijede izvori s internetskih stranica klubova i saveza, i to u 74 teksta (10,2%). Izvori iz drugih medija korišteni u 57 tekstova (7,9%).

³⁷ Izvor: Izrada autorice.

Društveni su mediji korišteni kao izvori u 53 tekstova (7,3%), a iz novinarskih su agencija preuzeta 44 teksta (6,1 %), (Slika 6.2.4.1.).

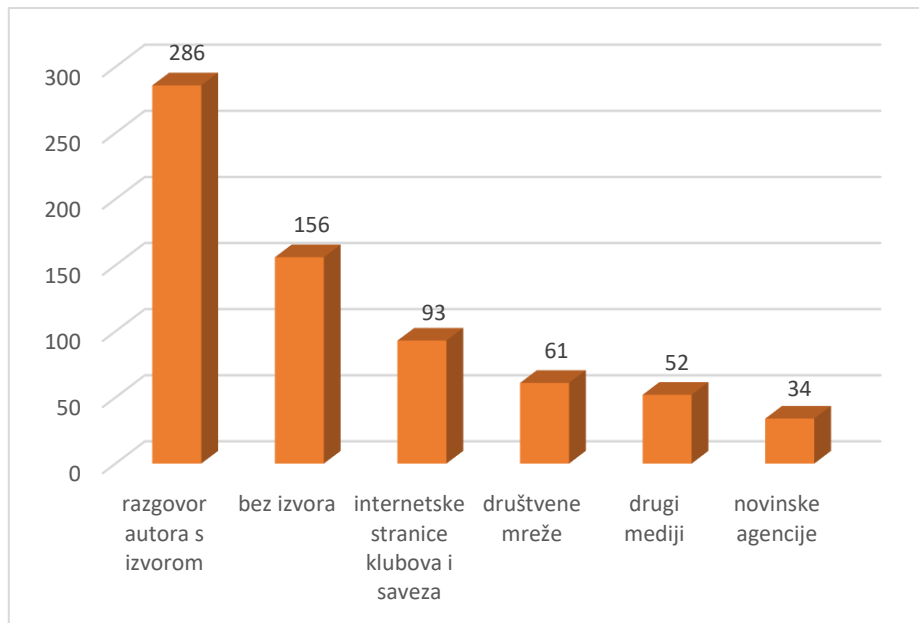

Slika 6.2.4.1. Izvori tekstova u pandemijskom razdoblju u Jutarnjem listu³⁸

U sportskim rubrikama *Večernjeg lista* također je najčešći izvor vijesti razgovor autora s izvorom, i to u 286 tekstova (42,8%), što je sličan rezultat kao i kod *Jutarnjeg lista*, gdje je takav izvor korišten u samo 15 vijesti više.

Na drugome su mjestu novinski tekstovi bez izvora, što je identičan slučaj kao i kod *Jutarnjeg lista*. Takvih je vijesti u *Večernjem listu* bilo 156 (23,4%). I ovdje su autori tekstova velik broj vijesti uzimali s internetskih stranica klubova i saveza, točnije njih 79 (11,8%), kao i s društvenih mreža (61 tekst, odnosno 9,1%). Ukupno 52 vijesti (7,8%) preuzete su iz drugih medija, što je također sličan slučaj kao i kod *Jutarnjeg lista*, gdje je takav izvor korišten u samo pet slučajeva više. Neke su vijesti preuzete i iz novinarskih agencija, točnije njih 34 (5,1%), (Slika 6.2.4.2.).

³⁸ Izvor: Izrada autorice.

Slika 6.2.4.2. Izvori tekstova u pandemijskom razdoblju u *Večernjem listu*³⁹

Usporede li se izvori i *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*, primjećuje se kako je najčešći oblik izvora razgovor autora s izvorom, a odmah slijede tekstovi bez napisanog izvora, i to u velikom postotku u odnosu na ostale izvore.

³⁹ Izvor: Izrada autorice.

7. Usporedba predpandemijskog i pandemijskog razdoblja u sportskim rubrikama *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*

Istraživanjem je utvrđeno kako je više tekstova napisano u predpandemijskom u odnosu na pandemijsko razdoblje. *Jutarnji list* je u razdoblju od 2. siječnja 2020. do 29. veljače 2020. godine izdao 59 brojeva, a unutar njih objavio 728 tekstova sportske tematike. *Večernji list* u istome je razdoblju objavio 738 članaka u također 59 brojeva. Dvije godine kasnije, u razdoblju od 2. siječnja 2022. do 28. veljače 2022. godine, *Jutarnji list* izdao je 58 brojeva i unutar njih objavio 723 teksta, dok je *Večernji list* izdao 57 brojeva i unutar njih objavio 668 sportskih tekstova. Analiza pokazuje kako je *Jutarnji list* u predpandemijskom razdoblju izdao pet članaka više, ali i jedan broj više, dok je *Večernji list* u predpandemijskom razdoblju objavio 70 tekstova više nego u pandemijskom razdoblju, ali i dva broja više. Potrebno je uzeti u obzir kako je 2020. godina bila prijestupna i zato oba lista imaju jedan broj više nego 2022. godine. Također, za *Večernji list* nedostaju podaci za 6. siječanj 2022., jer *clipping* agencija Presscut, kako je već navedeno, nije imala novine izdane tog datuma.

Pogledaju li se rezultati dobiveni analizom autora objavljenih tekstova, vidljivo je kako je u predpandemijskom razdoblju manji postotak tekstova u kojima nisu navedeni autori. U *Jutarnjem listu* je takvih tekstova bilo 2,9 %, a u *Večernjem listu* tek 2,3 %. U pandemijskom razdoblju došlo je do porasta takvih tekstova pa je u *Jutarnjem listu* objavljeno 6,6 % članaka bez autora, a u *Večernjem listu* u odnosu na razdoblje od prije dvije godine bilježimo više od četverostrukog porasta, konkretno na 9,9 %. Možda je razlog tome ležao u činjenici da to su najčešće bile kratke vijesti od tek nekoliko rečenica, gdje se češće događa da nisu autorski potpisane. Primjer takvih „blic“ vijesti je odgoda utakmica, najava utakmice bez navijača ili objava nekog kluba o uvjetima odigravanja neke utakmice tijekom pandemije koronavirusa. Dakle, porast tekstova bez autorskog potpisa u pandemijskom razdoblju i nije tako iznenađujući, tim više što je novinarima u tom razdoblju zbog epidemioloških mjera bilo ograničeno i kretanje.

Nadalje, pogledaju li se autori objavljenih tekstova, vidljivo je kako je kod *Jutarnjeg lista* i u predpandemijskom i u pandemijskom razdoblju najviše tekstova potpisano inicijalima R. V., što označava redakcijsku vijest. U predpandemijskom razdoblju takvih je tekstova bilo 170, dok ih je u pandemijskom razdoblju bilo 132. Nakon toga slijedi autor Predrag Žukina, koji najviše piše o rukometu. U predpandemijskom razdoblju objavio je 102 teksta, dok je u pandemijskom razdoblju objavio 83 teksta. I 2020. i 2022. godine u siječnju je održano

Europsko rukometno prvenstvo pa je stoga bio povećan obujam tekstova posvećenih rukometu. Jedina je razlika što je 2020. godine prvenstvo igrano u „normalnim“ okolnostima, dok se 2022. godine odigrano u posebnim uvjetima sa smanjenim brojem navijača, s konstantnim covid-testovima igrača i novinara, ali i drugačijim pristupom novinara prema igračima, kao i obratno. Stoga je 2022. godine tijekom prvenstva objavljeno manje tekstova nego dvije godine ranije. Potrebno je napomenuti kako svaki autor ima jedan sport o kojemu najviše piše, a uz to piše i tekstove iz ostalih sportova, ovisno o broju i obavezana novinara toga dana. Iako je nogomet najpraćeniji sport u medijima, rezultati istraživanja pokazuju kako nakon autora Predraga Žukine, koji piše o rukometu, slijedi autor Petar Zobec, koji najviše piše o košarci. On je u predpandemijskom razdoblju napisao 75 tekstova, dok je u pandemijskom razdoblju objavio 20 tekstova manje. Nakon njega je najzastupljeniji autor Vladimir Zrinjski, koji najviše piše o tenisu. Taj je autor u predpandemijskom razdoblju imao 70 tekstova, dok je u pandemijskom razdoblju napisao i jedan više.

Što se tiče zastupljenosti autora u *Večernjem listu*, ondje je najviše tekstova napisao Damir Mrvec, koji je specijaliziran za rukomet. Taj je autor u predpandemijskom razdoblju napisao 171 tekst, dok je u pandemijskom razdoblju objavio zapaženu brojku od 164 tekstova. Nakon njega slijedi autor Anton Filić, koji najviše tekstova piše na temu tenisa. On je u predpandemijskom razdoblju objavio 121 tekst, dok je u pandemijskom to smanjio na 80 tekstova. Nakon njega slijedi Dražen Brajić, koji mahom piše o košarci. Taj je autor u predpandemijskom razdoblju objavio 112 tekstova, a u pandemijskom 117.

Kada se pogledaju svi rezultati, primjećuje se kako je u dosta slučajeva došlo do smanjenja tekstova autora u pandemijskom razdoblju, što je razumljivo s obzirom na to da su tada bila česta neodigravanja ili reduciranja sportskih susreta. Iako je tada prošlo dvije godine od početka pandemije, može se primijetiti kako se način pisanja prilagodio novim okolnostima, s obzirom na to da je u tome razdoblju bila ili ukinuta publika na tribinama ili je bio smanjen njihov kapacitet. Praćenje sporta se promijenilo, mix zone na velikim natjecanjima iz sigurnosnih i zdravstvenih razloga nije bilo, tako da su i sami novinari imali manje zadataka na terenu. U pandemijskom razdoblju su se i manje prenosile izjave aktera, osim službenih klupskih kanala, jer je obavljanje intervjua također bilo sve teže, a kada su se i mogli dogovoriti, oni su obavljani telefonskim putem.

Jedna hrvatska sportska redakcija broji maksimalno deset novinara, ali im se često znaju pridružiti kolege koji rade na istoimenom portalu te oni objavljuju tekstove u tiskanom izdanju.

Također, i *Jutarnji* i *Večernji list* su u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju imali različite komentatore i kolumniste pa je na taj način bio povećan i broj autora u oba razdoblja.

Pogledaju li se rezultati dobiveni analizom zastupljenosti sportova, vidljivo je kako je i u predpandemijskom i u pandemijskom razdoblju najviše tekstova, prema očekivanjima, napisano o nogometu. U *Jutarnjem listu* je u predpandemijskom razdoblju napisano 308 tekstova na temu nogometa, dok je u pandemijskom razdoblju na tu temu objavljeno 323 tekstova. Nakon nedodirljivog nogometa, najviše tekstova pisano je o rukometu. Naravno, kao što je već spomenuto nekoliko puta, taj je sport dobio dodatan medijski prostor zbog održanih Europskih prvenstava, stoga je obje godine bio povećan broj članaka na tu temu. U *Jutarnjem listu* u predpandemijskom razdoblju objavljeno 122 tekstova, a u pandemijskom zbog otežanih mogućnosti izvještavanja njih 80. Zatim slijedi košarka o kojoj je u predpandemijskom razdoblju napisano 80 tekstova, a pandemijskom 72. Tenis je također sport o kojemu se dosta pisalo pa je u predpandemijskom razdoblju je objavljeno 65 tekstova, a u pandemijskom 62. Ono što čini jedinu razliku je što su u 2022. godini, odnosno u pandemijskom razdoblju, održane Zimske olimpijske igre o kojima je tiskano 69 tekstova.

Što se tiče *Večernjeg lista*, ondje je također daleko najpopularniji sport nogomet te je tijekom predpandemijskog razdoblja objavljen 261 tekst, a u pandemijskom razdoblju 257. Na drugom mjestu je također rukomet o kojemu je tijekom predpandemijskog razdoblja napisan 131 tekst, a u pandemijskom razdoblju njih 104. Razlog smanjenja rukometnih tekstova i u *Jutarnjem listu* i u *Večernjem listu* je taj što je 2022. godine prvenstvo održano pod covid-restrikcijama i novinarima je teže bilo dolaziti do igrača i trenera. Nakon rukometa slijedi košarka, o kojoj je u predpandemijskom razdoblju napisano 84 teksta, a u pandemijskom 67. Zatim se pisalo o tenisu, u predpandemijskom je razdoblju objavljeno 79 tekstova, a u pandemijskom 71. U *Večernjem listu* se također pisalo o Zimskim olimpijskim igrama u pandemijskim okolnostima te su na tu temu objavljena 44 teksta.

Primjetna je razlika u rezultatima analize autora tekstova i zastupljenosti sportova. U analizi autora tekstova na samom vrhu su se, i u *Jutarnjem* i u *Večernjem listu*, nalazili oni koji su najviše svojih tekstova napisali na temu rukometa. Ipak, rezultati analize zastupljenosti sportova pokazuju kako se najviše pisalo o nogometu, i to u puno većim omjerima nego što se pisalo o rukometu. Važno je, stoga, napomenuti kako bez obzira na to što postoje opredjeljenja novinara i što neki novinar piše detaljno o jednome sportu, oni ne ostaju samo na tome. Svaki novinar mora po redakcijskoj potrebi pratiti sve sportove i u tim segmentu pisati o svim aktualnim temama. Stoga su autori, koji su opredijeljeni za pisanje o rukometu, košarci ili

tenisu, također pisali i o nogometu, skijanju ili vaterpolu. Time je, primjerice, broj novinara koji su pratili ionako najzastupljeniji nogomet dodatno povećan.

Analiza pokazuje i kako postoje određene razlike, dijelom i nedosljednosti, kada se u obzir uzme pisanje o nekim manje praćenim sportovima. U predpandemijskom razdoblju je, primjerice, *Jutarnji list* objavio tekstove o hokeju na ledu, hrvanju, veslanju, surfanju i jedrenju, dok se *Večernji list* okrenuo drugim sportovima poput gimnastike, pikada, dvoranskoga hokeja i konjičkoga sporta. U pandemijskom razdoblju je, stoga, *Jutarnji list* pisao o klizanju, ragbiju, džudu i Formuli 1, dok je *Večernji list* objavio tekstove o pikadu, streljaštvu, hrvanju i stolnom tenisu. Kriterij za takva „šaranja“ bila su zacijelo aktualna natjecanja.

Pogledaju li se rezultati dobiveni analizom zastupljenosti novinarskih žanrova, primjećuje se kako je najčešće korišten žanr u obje novine bio vijest, nakon čega slijedi izvještaj pa tematski članak. U *Jutarnjem listu* je u predpandemijskom razdoblju objavljeno 308 vijesti, a u pandemijskom razdoblju deset vijesti manje. Što se izvještaja tiče, u predpandemijskom razdoblju je objavljeno njih 162, a u pandemijskom 27 više. Tematskih članka je u predpandemijskom razdoblju bilo 102, a u pandemijskom sveukupno stotinu. Razlike se primjećuju u ostalim novinskim žanrovima. U predpandemijskom razdoblju je objavljeno 65 komentara, dok ih je u pandemijskom bilo 15 manje. Intervjua je u predpandemijskom razdoblju bilo 46, a u pandemijskom 16 manje. U pandemijskom razdoblju je objavljeno deset fotovijesti više nego što je to bio slučaj u predpandemijskom razdoblju, a u pandemijskom je razdoblju porastao i broj kolumni, kojih je tada objavljeno 17, odnosno sedam više nego u predpandemijskom razdoblju.

U *Večernjem listu* je također najkorišteniji novinski žanr bila vijest. U predpandemijskom razdoblju je objavljeno 319 vijesti, a u pandemijskom 218. Ovo je velika razlika, ali je važno napomenuti kako se taj list fokusirao na neke druge novinske žanrove, poput tematskih članaka. Njih je u predpandemijskom razdoblju objavljeno 93, a u pandemijskom čak 145. Što se izvještaja tiče, njih je u predpandemijskom razdoblju objavljeno 197, a u pandemijskom 14 manje. Kod intervjua se ne primjećuje neka pretjerana razlika s obzirom na to da je u pandemijskom razdoblju napisano deset više intervjua nego u predpandemijskom. Komentara je objavljeno tek sedam manje u pandemijskom razdoblju, ali se zato vidi promjena kod fotovijesti. Njih je u predpandemijskom razdoblju bilo 42, a u pandemijskom 24 manje, čemu je razlog vjerojatno smanjena mogućnost fotoreportera da budu na licu mjesta. Također, u predpandemijskom razdoblju nije bila objavljena niti jedna kolumna, dok je u pandemijskom objavljeno njih 14.

Može se, stoga, zaključiti, da se oba lista drže tri i inače najzastupljenija žanra (vijest, izvještaj i tematski članak), a izvještavanje se promijenilo u pandemijskom razdoblju tako što su se više fokusirali na tematske članke, u kojima su na detaljan analitički način izvještavali o različitim utakmicama, koje su u tom razdoblju bile pod ostrim covid-protokolima. Ovo se posebice odnosi na *Večernji list*, koji je tijekom pandemije fokus stavio na razgovore s igračima i trenerima i na same utakmice ili mečeve, koji nisu igrani u prisustvu publike. Ti su se razgovori najčešće obavljali telefonskim putem jer se autor nije mogao naći na terenima ili na nekoj „kavi“ s izvorom. Također se zaključuje i kako je *Jutarnji list* više sklon pisanju kolumni nego *Večernji list*, no i za to postoji valjan razlog. Naime, *Večernji list*, u periodu analize, nije imao stalnoga sportskog kolumnistu, dok kod *Jutarnjeg lista* tu ulogu ima Dražen Krušelj i najčešće piše o čitateljima najzanimljivijim nogometnim temama.

Pogledaju li se rezultati dobiveni analizom izvora vijesti, može se primijetiti kako je i u *Jutarnjem* i u *Večernjem listu* glavni izvor vijesti izravan razgovor autora s izvorom, dok se odmah na drugome mjestu nalaze vijesti koje nemaju naveden nikakav izvor. U sportskoj rubrici *Jutarnjeg lista* je, stoga, u predpandemijskom razdoblju, objavljeno 287 tekstova u kojima je izvor bio razgovor autora s izvorom, a u pandemijskom razdoblju je takvih tekstova objavljeno 14 više. Vijesti bez izvora nalaze se odmah nakon toga i u predpandemijskom razdoblju je objavljeno 238 takvih tekstova, a u pandemijskom razdoblju 44 manje. Zatim slijede vijesti preuzete s internetskih stranica klubova i saveza. Takvih je vijesti u predpandemijskom razdoblju bilo objavljeno 87, a u pandemijskom 13 manje. U pandemijskom razdoblju se povećao broj preuzetih vijesti iz drugih medija pa je tako taj broj vijesti porastao za njih 28. Društvene mreže su se na isti način koristile i u predpandemijskom i u pandemijskom razdoblju, a tu postoji razlika od tek osam vijesti. Što se novinarskih agencija tiče, u predpandemijskom razdoblju je preuzeto 38 vijesti, a u pandemijskom njih 44.

U sportskim rubrikama *Večernjeg lista* prilično je slična situacija. Prvu poziciju uvjerljivo drže vijesti, gdje je glavni izvor toliko spominjani izravan razgovor autora s izvorom. Takvih je vijesti u predpandemijskom razdoblju bilo 305, a u pandemijskom 19 manje. Na drugome mjestu su, također, vijesti koje nemaju navedenog autora. Takvih je vijesti u predpandemijskom razdoblju bilo 226, dok su se u pandemijskom smanjile na 156. Internetske stranice klubova i saveza postale su pouzdan izvor vijesti pa je porastao njihov broj sa 79 na 93 u pandemijskom razdoblju. Čest su izvor bile i uvijek kontroverzne društvene mreže. U predpandemijskom razdoblju 58 vijesti preuzeto je s društvenih mreža, a u pandemijskom tri više. Novinske agencije korištene su u manjem omjeru, u predpandemijskom razdoblju od tamo je preuzeto 39

vijesti, a u pandemijskom pet vijesti više. Preuzimanje vijesti s drugih medija je povećano, kao i kod *Jutarnjeg lista*. U predpandemijskom razdoblju je 31 vijest preuzeta iz drugih medija, a u pandemijskom razdoblju je objavljena 21 više.

Primjećuje se kako je u pandemijskom razdoblju smanjen broj tekstova u kojima se ne navodi izvor, što ima smisla s obzirom na to da se u tome razdoblju vijesti preuzete s društvenih mreža sportaša, s internetskih stranica klubova koji su objavljivali posebna priopćenja oko utakmica, ali i s drugih, nerijetko i stranih medija te su tako pratili covid-situaciju u cijelome svijetu sporta.

8. Utjecaj rata u Ukrajini na izvještavanje o sportu

U analiziranome razdoblju, točnije tijekom pandemije, izbio je i rat u Ukrajini. S obzirom na to da su u radu analizirani siječanj i veljača 2022. godine u kontekstu utjecaja koronavirusa na izvještavanje o sportu, isto se može primijeniti i na razdoblje rata u Ukrajini.

Istraživanje pokazuje kako je u tom razdoblju, odnosno od 2. siječnja do 28. veljače 2022. godine, sa sportskom tematikom objavljeno 14 tekstova u *Jutarnjem listu* i 11 tekstova u *Večernjem listu*. Iako je rat u Ukrajini službeno započeo 24. veljače, prvi tekst objavljen je već dan ranije, a tiče se mogućeg uzimanja domaćinstva Lige prvaka, koje je u tom trenutku imao ruski Sankt Peterburg.

Ovo su objavljeni tekstovi u *Jutarnjem listu*:

- 23. 2. - Finale Lige prvaka u Londonu umjesto u Rusiji?
- 25. 2. - Euroliga odgodila utakmice ruskih klubova
 - UEFA izbacuje Ruse: Koliko ćemo još gledati Gazprom?
 - U petak završavaju testiranja, Formula 1 razmišlja o otkazivanju utrke u Sočiju
 - UEFA traži domaćina finala LP-a, hoće li Poljaci odbiti igrati play-off?
- 26. 2. - Rusija ostala bez finala Lige prvaka i utrke Formule 1 u Sočiju
- 27. 2. - Poljaci odbili igrati protiv Rusije, koju bi FIFA mogla izbaciti iz play-offa za Katar
 - Abramovič uskoro postaje nepoželjan, investitori iz SAD-a žele preuzeti Chelsea
 - Putinov prijatelj: Infantinova je osuda Rusije deklarativna
 - Hoffenheimovi navijači jasno pokazali što misle o ratu
 - Stahovski ide u rat: Nemam vojno iskustvo, ali znam baratati oružjem
- 28. 2. - Nakon Poljaka i Šveđana, i Česi odbili igrati protiv Rusa, FIFA suzdržana
 - Abramovič otišao zbog politike, ali kako je otišao, tako se lako može i vratiti
 - Emotivna Svitolina: Oči mi ne prestaju suziti, a srce krvariti

Od 14 objavljenih tekstova u vrijeme početka ruske invazije, njih devet se odnosilo na nogomet, po dva teksta su napisana o Formuli 1 i o tenisu, a jedan o košarci. Što se tiče

novinarskih žanrova, sedam je tekstova napisano u obliku vijesti, četiri su izvještaja, dvije fotovijesti i jedan tematski članak. Većina vijesti preuzeta je iz drugih, odnosno stranih medija, što ima smisla s obzirom na to da je riječ o situaciji koja se događala u Ukrajini i Rusiji.

Primjećuje se kako su novinari ovoga lista pisali o svim najvažnijim događanjima tijekom ruske invazije, a koje su se odnosile na svijet sporta. S obzirom na to da je riječ o hrvatskom mediju, ruska invazija nije imala utjecaja na hrvatski sport jer nijedan klub nije imao dogovorene utakmice s Ukrajinom ili Rusijom. Dakako, postojali su sportaši koji su u tome razdoblju igrali u ruskim klubovima pa se postavljalo pitanje što će biti s njima. U tom trenutku u ruskim je klubovima igrala osmorica hrvatskih nogometaša: Dejan Lovren, Nikola Moro, Tin Jedvaj, Filip Uremović, Danijel Miskić, Silvije Begić, Filip Mrzljak, Mateo Barać i Zoran Nižić.⁴⁰

Što se tiče tekstova u *Večernjem listu*, objavljeno ih je 11 na temu rata u Ukrajini. Ovo su tekstovi iz *Večernjeg lista*:

- 23. 2. - Đurasek: Ostajem u Ukrajini, nepotrebno se stvara histerija
 - UEFA zasad neće Sankt Peterburgu uzeti domaćinstvo Lige prvaka
- 24. 2. - Šute li UEFA i FIFA zbog Gazproma?
- 25. 2. - Žalgiris traži bojkot ruskih klubova
- 26. 2. - Vettel i Parker ne žele u Rusiju
 - Stop Rusima! UEFA oduzela St. Peterburgu domaćinstvo Lige prvaka
 - Za rusku vojsku bio je nesposoban, sad je prvi tenisač svijeta
- 27. 2. - Abramovič više nije vlasnik Chelseaja
 - Nema prekida, Motor bi trebao igrati tek potkraj travnja
- 28. 2. - Abramovič (zasad) ostaje vlasnik Chelseaja, vodstvo ostaje isto
 - Za napad na Ukrajinu saznao sam od Rusa, svog suigrača

Od 11 objavljenih tekstova, njih šest se odnosilo na nogomet, dva su posvećena rukometu i po jedan Formuli 1, košarci i tenisu. Najzastupljeniji novinski žanr u ovom slučaju je izvještaj,

⁴⁰ Hrvatski sportaši u ruskim klubovima. Prema: <https://gol.dnevnik.hr/clanak/rubrika/nogomet/sto-ce-biti-s-lovrenom-morom-i-jedvajem-fifa-bi-mogla-donijeti-nevidjeno-pravilo-u-rusiji---698292.html>.

a takvih je bilo pet, dok su tiskane tri vijesti. Objavljena su dva tematska članka, ali i jedan intervju. Za razliku od *Jutarnjeg lista* koji nije imao niti jedan intervju, *Večernji list* je uspio razgovarati s hrvatskim nogometašem Nevenom Đurasekom, koji je u tom trenutku igrao za ukrajinski Šahtar. Svi ostali izvori bili su preuzeti iz stranih medija, što je slučaj kao i kod *Jutarnjeg lista*.

9. Intervju sa sportskim urednicima *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*

Nakon provedene analize, točnije, 22. kolovoza, sa sportskim urednikom *Jutarnjeg lista*, Hrvojem Sliškovićem i sportskim urednikom *Večernjeg lista*, Karlom Ledinskim, realiziran je strukturirani intervju putem elektroničke pošte, koji su prezentirani u formi prepričavanja i sažimanja bitnih informacija.

Uredniku Sliškoviću postavljeno je sedam pitanja, a uredniku Ledinskom osam pitanja, s obzirom na to da je *Večernji list* u predpandemijskom razdoblju objavio 70 tekstova više nego u pandemijskom, dok u *Jutarnjem listu* to nije bio slučaj pa nije bilo potrebe za postavljanje toga pitanja.

Prvo pitanje, koje je postavljeno obojici urednika, odnosilo se na broj sportskih novinara u redakciji u predpandemijsko, odnosno pandemijsko razdoblje. *Jutarnji list* trenutačno u sportskoj redakciji ima sedam članova i taj se broj nije mijenjao od početka pandemije koronavirusa. Urednik Slišković naglasio je kako nije riječ o istim ljudima, jer su ih na prijelazu iz 2021. u 2022. godinu napustila dva člana rubrike, a u jesen prošle godine dobili su dvojicu novih članova. *Večernji list* trenutačno broji devet sportskih novinara, ali i tri novinara na portalu. Urednik Ledinski napominje kako je upravo u pandemijsko razdoblje započela sinergija printa i portala pa su sada i print sportski novinari uključeni u rad portala i sami objavljuju i stavljaju tekstove na portale.

Istraživanje je pokazalo i kako je *Večernji list* u predpandemijskom razdoblju objavio 70 tekstova više nego u pandemijskom razdoblju. Urednik Ledinski je objasnio kako je sportska rubrika specifična jer je dosta vezana uz događaje, a s obzirom na to da je tada bilo manje sportskih događaja nego prije, ponekad su im smanjivali broj stranica pa je posljedično bilo i manje tekstova.

Analiza je pokazala kako u oba lista postoji veliki broj nepotpisanih tekstova, dakle onih u kojima nije naveden autor. U *Jutarnjem listu* je u predpandemijskom razdoblju takvih tekstova bilo 2,9 posto, a u pandemijskom razdoblju je taj postotak skočio na 6,6 posto. Urednik Slišković je objasnio kako je riječ o dva mjeseca u kojima su izgubili dva člana rubrike. Iz tog razloga su, više nego su namjeravali, koristili materijale koje su im slali klubovi, savezi ili organizatori i takvi su tekstovi ostajali nepotpisani. Napominje kako se događa da se iskusniji novinari ne žele potpisivati na tekstove koji nisu autorski, odnosno na tekstove koji su prevedeni

iz stranih medija ili su prerađene vijesti. U *Večernjem listu* je došlo do slične situacije. U predpandemijskom razdoblju nepotpisanih članaka je bilo 2,3 posto, a u pandemijskom razdoblju je taj postotak skočio na 9,9 posto. Urednik Ledinski kaže kako je u pandemijskom razdoblju bilo sve manje odlazaka na teren pa su više morali koristiti internet, pogotovo za manje vijesti. Napominje i kako se novinari ne vole potpisivati na vijesti koje su vidjeli na internetu.

Istraživanje je pokazalo kako je nogomet sport o kojemu se najviše piše u oba lista pa je zato obojici urednika postavljeno pitanje diktira li popularnost nogometa relativno veliki prostor za taj sport u njihovim listovima. Obojica su urednika potvrdno odgovorila. Urednik Slišković je naglasio kako je opći stav u *Jutarnjem listu* da je nogomet najpopularniji, najpraćeniji i čitateljima najzanimljiviji sport te da zbog toga zauzima veliku većinu prostora. S time se složio i urednik Ledinski, koji je naglasio kako su Hrvatska nogometna reprezentacija, Dinamo i Hajduk uvjerljivo tri najpopularnija sportska kolektiva u Hrvatskoj i da se iz toga razloga o njima najviše i piše.

Četvrto pitanje odnosilo se na zastupljenost novinarskih žanrova, pri čemu se u oba lista najviše koristi žanr vijesti. U *Jutarnjem listu* se u pandemijskom razdoblju primjećuje pad u broju objavljenih komentara i intervjua, u odnosu na isto razdoblje dvije godine ranije. Urednik Slišković kaže kako je u pandemijskom razdoblju bilo puno manje sportskih događaja pa se samim time i manje toga trebalo komentirati. Napominje kako je ista situacija bila i s intervjuima jer nije bilo natjecanja pa se nije imalo o čemu razgovarati, osim o tome kako se snalaze u pandemiji, kako treniraju i slično. U *Večernjem listu* se u pandemijskom razdoblju primjećuje porast novinskog žanra tematskog članka, kojih je objavljeno 52 više nego u istom periodu dvije godine ranije. Urednik Ledinski kaže kako im je cilj i bio da u tom pandemijskom razdoblju povećaju broj tematskih analitičkih tekstova. Napominje i kako su imali mnogo intervjua s nekim sportskim legendama kojih neko vrijeme nije bilo u novinama.

Analiza je pokazala i kako je najčešći izvor vijesti u oba lista izravan razgovor autora s izvorom, dok se odmah na drugom mjestu nalaze vijesti bez navedenog izvora. I jedan i drugi urednik su se složili kako je riječ o nepažnji prilikom prenošenja informacija iz inozemnih medija jer kada novinari prenesu neku vijesti vezanu uz Modrića, a koja je objavljena na španjolskoj *Marci*, onda se autori najčešće na tu vijest i ne potpišu.

Obojica urednika su se složila kako je potraga za vijestima bila puno teža u pandemijskom razdoblju jer nije bilo odlazaka na sportske terene, a neki su sportski događaji bili neko vrijeme

zaustavljeni, odnosno novinari nisu smjeli ići na utakmice. Također se obojica urednika slažu kako je pandemija koronavirusa jako utjecala na sportsko novinarstvo jer je bilo sve manje tema. Urednici su istaknuli još jednu negativnu stranu pandemija, a koja je iznimno utjecala na redakcije. Došlo je do smanjenja prihoda i sukladno tome smanjen je broj putovanja na sportske događaje, jer je medijski menadžment zaključio kako je sve moguće obaviti i telefonski. Tako je, na primjer, *Večernji list* prvi put nakon mnogo godina propustio poslati novinara na Ljetne olimpijske igre koje su 2021. godine održane u Tokiju.

10. Zaključak

Analizom su ustanovljena temeljna obilježja izvještavanja u sportskim rubrikama dnevnih hrvatskih tiskovina *Jutarnji list* i *Večernji list* u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju.

S obzirom na to da je prva hipoteza ovog istraživanja glasila da su oba lista u predpandemijskom razdoblju imala povećani broj tekstova i kako su objavljivani različiti novinski tekstovi u odnosu na pandemijsko razdoblje, rezultati kvantitativnog istraživanja potvrđuju tu hipotezu. Ovim radom je potvrđena i druga hipoteza, koja je glasila kako se u oba lista najviše pisalo o nogometu, i to u obliku vijesti. Dodatna potvrda, za obje hipoteze, dobivena je putem strukturiranih intervjua s Hrvojem Sliškovićem, sportskim urednikom *Jutarnjeg lista*, i Karlom Ledinskim, sportskim urednikom *Večernjeg lista*.

Istraživanje je pokazalo kako je *Jutarnji list* u predpandemijskom razdoblju izdao pet tekstova više, ali uz jedan broj lista više. *Večernji list* je, pak, u predpandemijskom razdoblju objavio 70 tekstova više nego u pandemijskom razdoblju, ali uz dva broja više. Istraživanje je pokazalo i kako je u predpandemijskom razdoblju objavljivani manji postotak tekstova u kojima nisu navedeni autori. U *Jutarnjem listu* je takvih tekstova bilo 2,9 %, a u *Večernjem listu* 2,3 %. U pandemijskom razdoblju došlo je do osjetnog porasta takvih tekstova pa je u *Jutarnjem listu* objavljeno 6,6 % tekstova bez autora, a u *Večernjem listu* njih čak 9,9 %. Urednici su potvrdili kako je tu riječ o materijalima klubova ili saveza koji bi ostajali nepotpisani ili kako se iskusniji kolege ne žele potpisivati na takve vijesti. Istraživanje autora i broja tekstova koje je svaki autor napisao o određenom sportu otkriva da i nadalje postoji specijalizacija novinara za pojedine sportove, iako svaki novinar prema redakcijskoj potrebi piše i o drugim sportovima.

I u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju sportski su novinari najviše pisali o nogometu, a zatim slijede rukomet, tenis i košarka. U pandemijskom razdoblju se u značajnijem postotku pisalo i o Zimskim olimpijskim igrama, i to u oba dnevna lista. Istraživanje o zastupljenosti novinarskih žanrova u objavljivanim tekstovima pokazalo je kako se u oba lista najviše pisalo u žanru vijesti, a zatim slijede izvještaj i tematski članak. Izvještavanje se promijenilo u pandemijskom razdoblju time što su se novinari više fokusirali na tematske članke, u kojima su na detaljan način izvještavali o različitim utakmicama, koje su u analiziranome razdoblju bile pod oštrim covid-protokolima. Također, intervjui su obavljani na drugačiji način u pandemijskom razdoblju jer nije bilo mogućnosti izravnog razgovora autora s izvorom licem u lice pa su se oni obavljali telefonskim putem. Tu se najviše osjetio utjecaj pandemije, ali i po broju objavljenih intervjua kojih je u *Jutarnjem listu* bilo 16 manje nego u

predpandemijskom razdoblju. Analizom izvora vijesti utvrđeno je kako je i u *Jutarnjem* i u *Večernjem listu* glavni izvor vijesti izravan razgovor autora s izvorom, dok se odmah na drugome mjestu nalaze vijesti koje nemaju naveden nikakav izvor. Tu se najviše radi o prenošenju inozemnih portala ili tiskovina, što su potvrdili i urednici istraživanih listova.

Analiza je pokazala i kako je u pandemijskom razdoblju povećan broj tekstova u kojima se ne navodi izvor, što ima smisla s obzirom na to da se u tome razdoblju vijesti preuzete s društvenih mreža sportaša, s internetskih stranica klubova koji su objavljivali posebna priopćenja oko utakmica, ali i s drugih, stranih medija te su tako pratili covid-situaciju u cijelom sportskom svijetu.

Pandemija koronavirusa je itekako utjecala na sportsko novinarstvo i ostavit će traga, a posljedice se već sada mogu primijetiti. Primjerice, sportske minute na RTL televiziji smanjene su s 20 minuta na 10 minuta tijekom pandemije, a prije nekoliko mjeseci uspjeli su se podignuti na 15 minuta sportskog sadržaja. Sportskim rubrikama je smanjen i prostor u novinama i sada se kreću vraćati u normalu, ali pitanje je hoće li ikada biti kao što je bilo prije pandemije.

Ipak, pandemija je pokazala kako je, bez obzira na sve izazove koji su predstavljeni urednicima i novinarima, i dalje moguće proizvoditi kvalitetan novinski sadržaj i kako je i dalje moguće pronaći sadržaj za punjenje novinskog prostora, bez obzira na to što odlazak na utakmice nije bio moguć ili je u određenoj mjeri bio ograničen. Urednici su, unatoč preprekama, uspjeli svojoj publici dati zanimljiv i privlačan sadržaj. Također, ova kriza je pravi primjer kako se i u takvim situacijama mogu izdavati uspješne novine, uzevši u obzir teške okolnosti gdje je cijeli novinarski tim morao raditi od kuće.

**IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU**

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, NIKA AURORA KLUČARIĆ (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica ~~završnog/diplomskog~~ (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom Usporedna analiza sportskih udruga i klubova (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Nika Aurora Ključarić
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, NIKA AURORA KLUČARIĆ (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom ~~završnog/diplomskog~~ (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom Usporedna analiza sportskih udruga i klubova (upisati naslov) čiji sam autor/ica. Lista i Većinskog lista u prepravde i pauze u radu

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Nika Aurora Ključarić
(vlastoručni potpis)

11. Literatura i izvori

Knjige:

- [1] de Burgh, Hugo. 2000. *Investigative Journalism: Context and Practice*. Routledge. London/New York.
- [2] Malović, Stjepan. 2003. *Novine*. Sveučilišna knjižara. Zagreb.
- [3] Malović, Stjepan. 2005. *Osnove novinarstva*. Golden marketing-Tehnička knjiga. Zagreb.
- [4] Malović, Stjepan; Ricchiardi, Sherry i ur. 1996. *Uvod u novinarstvo*. Izvori. Zagreb.
- [5] Raney, Arthur; Bryant, Jennings. 2008. *Handbook of Sports and Media*. Taylor & Francis Inc. New York.
- [6] Rudin, Richard; Ibbotson, Trevor. 2008. *Uvod u novinarstvo, Osnovne tehnike i temeljna znanja*. Mate. Zagreb.
- [7] Sapunar, Marko. 2002. *Opća povijest novinarstva*. ITG. Zagreb.
- [8] Vasilj, Miroslav. 2014. *Sportsko novinarstvo*. Synopsis. Zagreb/Sarajevo/Mostar.

Internetski izvori:

- [1] Alaupović, Ivan. *Slučaj Novaka Đokovića u Melbourneu*.
<https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/tenis-mix/prosle-godine-novaka-dokovica-zatvorili-u-hotel-uzasa-zagorcali-mu-zivot-a-evo-sto-sada-planiraju-australci-15293672>
(pristupljeno 12. kolovoza 2023. 13:57).
- [2] Armstrong, Mark. *Život ukrajinskih sportaša*.
<https://www.euronews.com/2023/02/24/war-and-sport-the-ukrainian-athletes-forced-to-fight-or-flee> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 16:29).
- [3] Askew, Joshua. *Početak rata u Ukrajini*.
<https://www.euronews.com/2023/01/30/ukraine-war-a-month-by-month-timeline-of-the-conflict-in-2022> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 16:19).

- [4] Bauer, Dean. *Zaraženi igrači na Europskom rukometnom prvenstvu*.
<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/rukomet/korona-euro-hrvatska-je-medu-rekorderima-uz-srbe-i-nijemce-a-zasad-je-na-turniru-bilo-cak-106-zarazenih-15148341> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 14:13).
- [5] Covid mjere Stožera. <https://vlada.gov.hr/vijesti/bozinovic-od-ponedjeljka-novo-ogranicavanje-okupljanja-sve-radimo-kako-bi-zastitili-zivote-i-zdravlje-ljudi/33693> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 14:52).
- [6] de Guzman, Chad. *Covid-mjere na Zimskim olimpijskim igrama*.
<https://time.com/6149800/beijing-2022-covid-19-olympics/> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 15:03).
- [7] Duerden, John. *Utjecaj rata u Ukrajini na sport*.
<https://www.aljazeera.com/sports/2022/2/27/russia-ukraine-invasion-impact-sport-football> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 16:23).
- [8] Hrvatski sportaši u ruskim klubovima.
<https://gol.dnevnik.hr/clanak/rubrika/nogomet/sto-ce-biti-s-lovrenom-morom-i-jedvajem-fifa-bi-mogla-donijeti-nevidjeno-pravilo-u-rusiji---698292.html> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 16:14).
- [9] Ključarić, Nika Aurora. *Mirko Alilović o covid-prvenstvu*.
<https://net.hr/sport/rukomet/alilovic-intervju-6a8f6f6e-7939-11ec-9c6c-1671d7f67643> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 14:18).
- [10] Olley, James. *Propast Romana Abramoviča*.
https://www.espn.co.uk/football/story/_/id/37628905/roman-abramovich-sold-chelsea-his-legacy-club-england (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 16:37).
- [11] Prvi sportski radijski događaj. <https://www.cbsnews.com/pittsburgh/news/kdka-firsts/> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 13:36).
- [12] Rožman, Klara. *Sport i glazba*. <https://www.jutarnji.hr/spektakli/clanak960688.html-3084968> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 13:31).
- [13] Sport i glazba. <https://radio.hrt.hr/slusaonica/sport-i-glazba> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 13:24).

[14] Zabrana letenja iznad Bjelorusije. <https://crisis24.garda.com/alerts/2022/10/europe-russia-extends-flight-restrictions-at-several-airports-in-the-southwest-and-one-in-crimea-until-at-least-oct-22-update-88> (pristupljeno 12. kolovoza 2023. 16:43).

Ostalo:

[1] Lamza Posavec, Vesna. 2010. *Istraživačke metode: Analiza sadržaja*. Filozofski fakultet. Zagreb.

12. Popis slika, grafova i tablica

[1] Slika 2.2.1. <i>Ilustrovane sportske novosti</i> , broj 39, 1936. godina.....	4
[2] Slika 2.2.2 <i>Narodni sport</i> , broj 126, 1947. godina.....	4
[3] Slika 2.2.3 <i>Narodni sport</i> , 1961. godina.....	4
[4] Slika 2.2.4. <i>Sportske novosti</i> , broj 1, 1962. godina.....	5
[5] Slika 2.2.5. <i>Sportske novosti</i> , broj 9319, 1987. godina.....	5
[6] Tablica 6.1. Prikaz matrice s potrebnim parametrima.....	17
[7] Slika 6.1.1. Udio objavljenih tekstova u sportskim rubrikama <i>Jutarnjeg lista</i> i <i>Večernjeg lista</i>	18
[8] Slika 6.1.1.1. Zastupljenost autora i njihovih tekstova u predpandemijskom razdoblju u <i>Jutarnjem listu</i>	19
[9] Slika 6.1.1.2. Zastupljenost autora i njihovih tekstova u predpandemijskom razdoblju u <i>Večernjem listu</i>	20
[10] Slika 6.1.2.1. Zastupljenost sportova u predpandemijskom razdoblju u <i>Jutarnjem listu</i>	21
[11] Slika 6.1.2.2. Zastupljenost sportova u predpandemijskom razdoblju u <i>Večernjem listu</i>	22
[12] Slika 6.1.3.1. Zastupljenost novinarskih žanrova u predpandemijskom razdoblju u <i>Jutarnjem listu</i>	23
[13] Slika 6.1.3.2. Zastupljenost novinarskih žanrova u predpandemijskom razdoblju u <i>Večernjem listu</i>	25
[14] Slika 6.1.4.1. Izvori tekstova u predpandemijskom razdoblju u <i>Jutarnjem listu</i>	26
[15] Slika 6.1.4.2. Izvori tekstova u predpandemijskom razdoblju u <i>Večernjem listu</i>	26

[16] Slika 6.2.1. Udio objavljenih tekstova u sportskim rubrikama <i>Jutarnjeg lista</i> i <i>Večernjeg lista</i>	27
[17] Slika 6.2.1.1. Zastupljenost autora i njihovih tekstova u pandemijskom razdoblju u <i>Jutarnjem listu</i>	28
[18] Slika 6.2.1.2. Zastupljenost autora i njihovih tekstova u pandemijskom razdoblju u <i>Večernjem listu</i>	30
[19] Slika 6.2.2.1. Zastupljenost sportova u pandemijskom razdoblju u <i>Jutarnjem listu</i>	31
[20] Slika 6.2.2.2. Zastupljenost sportova u pandemijskom razdoblju u <i>Večernjem listu</i>	32
[21] Slika 6.2.3.1. Zastupljenost novinarskih žanrova u pandemijskom razdoblju u <i>Jutarnjem listu</i>	33
[22] Slika 6.2.3.2. Zastupljenost novinarskih žanrova u pandemijskom razdoblju u <i>Večernjem listu</i>	34
[23] Slika 6.2.4.1. Izvori tekstova u pandemijskom razdoblju u <i>Jutarnjem listu</i>	35
[24] Slika 6.2.4.2. Izvori tekstova u pandemijskom razdoblju u <i>Jutarnjem listu</i>	36

13. Prilozi

Prilog 1 – strukturirani intervju s Hrvojem Slišковиćem, sportskim urednikom *Jutarnjeg lista*

Poštovani uredniče Slišковиć,

studentica sam studija novinarstva na Sveučilištu Sjever. Pišem diplomski rad na temu „Usporedna analiza sportskih rubrika *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista* u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju“.

Istraživački zadatak, osim analize novina, obuhvaća i provedbu strukturiranog intervjuja sa sportskim urednicima *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*.

Poslala bih Vam pitanja pa Vas ljubazno molim da mi najkasnije do ponedjeljka, 21. kolovoza, odgovorite na njih. Naravno, javite mi je li Vam ovo u redu.

Završni rad s rezultatima istraživanja rado ću Vam poslati po obrani završnog rada koja će biti sredinom rujna.

S poštovanjem,

Nika Aurora Ključarić

PITANJA:

1. *Koliko se novinara nalazi u Vašem listu i je li se taj broj smanjio, ili možda povećao, tijekom pandemije koronavirusa?*

U ovome trenutku sportska redakcija *Jutarnjeg lista* broji sedam članova uključujući i mene kao urednika. To je isti broj ljudi kao u trenutku početka pandemije s time da se ne radi o istim ljudima. Na prijelazu iz 2021. u 2022. godinu napustila su nas dva člana rubrike, a u jesen prošle godine dobili smo dvojicu novih članova. Želio bih još reći da je razlika u odnosu na pretpandemijsko doba i u tome što u ovome trenutku postoji Hanza sportski *pool* koji objedinjuje portal sportske.jutarnji.hr, Sportske novosti i sportsku rubriku *Jutarnjeg lista*, a po potrebi se i dijeli, odnosno, koristi i sadržaj koji proizvodi sportska rubrika Slobodne Dalmacije.

2. *Uočljiva je razlika u broju nepotpisanih članaka, odnosno broja tekstova u kojima nije naveden autor. U predpandemijskom razdoblju (siječanj i veljača 2020.) bilo je 2,9 posto takvih tekstova, a u pandemijskom razdoblju (siječanj i veljača 2022.) je taj postotak skočio na 6,6. Kako komentirate ovaj podatak?*

Nekoliko je razloga za to. Radi se o dva mjeseca u kojima smo izgubili dva člana rubrike, a spomenuti Hanza sportski *pool* je bio tek u povojima. Zbog toga se događalo da smo više nego što bismo trebali koristili materijale koje bi nam slali klubovi, savezi ili organizatori te su oni ostajali nepotpisani. Osim toga, događa se da se iskusniji novinari ne žele potpisivati na tekstove koji nisu autorski (npr. prevedene ili prerađene vijesti). Inače je praksa da takve tekstove potpisujemo s R. V. (redakcijska vijest), ali nam se događalo da ostanu nepotpisani.

3. *Prema rezultatima moga istraživanja može se primijetiti kako je sport o kojemu se najviše piše nogomet. Diktira li popularnost nogometa relativno veliki prostor za taj sport u Vašem listu?*

Da. Opći stav u *Jutarnjem listu* je da je nogomet najpopularniji, najpraćeniji i čitateljima najzanimljiviji sport te zbog toga zauzima veliku većinu prostora.

4. *U Vašem listu se najviše koristi novinska forma vijesti, ali se u pandemijskom razdoblju primjećuje pad u broju objavljenih komentara i intervjua, u odnosu na isti period dvije godine ranije. Kako objašnjavate tu činjenicu?*

U pandemijskom razdoblju je bilo puno manje sportskih događaja pa samim time se i manje toga trebalo komentirati. Ista stvar je bila i s intervjuima. Nije bilo natjecanja pa se nije imalo o čemu razgovarati osim o tome kako se snalaze u pandemiji, kako treniraju i slično.

5. *Analiza je pokazala kako je najčešći izvor vijesti direktan razgovor autora s izvorom, dok se odmah na drugom mjestu nalaze vijesti bez napisanog izvora. Kako je to moguće?*

Možda bih i ja sada trebao analizirati to razdoblje, ali ovako na prvu bih rekao da se radilo o nepažnji i neodgovornosti kod prenošenja informacija iz inozemnih medija.

6. *Je li potraga za vijestima bila teža za vrijeme pandemije nego što je inače?*

Da, bila je puno teža.

7. *Smatrate li da je pandemija koronavirusa jako utjecala na sportsko novinarstvo i izvješćivanje u Vašem listu?*

Da, jako je utjecala. Prvo je bio period u kojem nije bilo natjecanja pa samim time je bilo i puno manje tema. Natjecanja su ono što je najvažnije za sport, pa tako i za sportsku rubriku *Jutarnjeg lista*, odnosno na dobivanje prostora. Druga posljedica pandemije koronavirusa su smanjenje prihoda i povećanje troškova koji su utjecali na smanjeni broj putovanja na sportske događaje, ali i općenito putovanja, kako bi se s lica mjesta izvještavalo, radilo reportaže, intervjue i ostale novinarske forme za koje je važan izravan kontakt i boravak na licu mjesta.

Prilog 2 – strukturirani intervju s Karlom Ledinskim, sportskim urednikom *Večernjeg lista*

Poštovani uredniče Ledinski,

studentica sam studija novinarstva na Sveučilištu Sjever. Pišem diplomski rad na temu „Usporedna analiza sportskih rubrika *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista* u predpandemijskom i pandemijskom razdoblju“.

Istraživački zadatak, osim analize novina, obuhvaća i provedbu strukturiranog intervju sa sportskim urednicima *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*.

Poslala bih Vam pitanja pa Vas ljubazno molim da mi najkasnije do ponedjeljka, 21. kolovoza, odgovorite na njih. Naravno, javite mi je li Vam ovo u redu.

Završni rad s rezultatima istraživanja rado ću Vam poslati po obrani završnog rada koja će biti sredinom rujna.

S poštovanjem,

Nika Aurora Ključarić

PITANJA:

1. *Koliko se novinara nalazi u Vašem listu i je li se taj broj smanjio, ili možda povećao, tijekom pandemije koronavirusa?*

U print izdanju imamo devet novinara i još tri na webu. No, baš u pandemijsko vrijeme počela je bolja sinergija weba i printa pa su sad print novinari puno uključeni na web te sami objavljuju i stavljaju vijesti i tekstove na internet.

2. *Uočljiva je razlika u broju nepotpisanih članaka, odnosno broja tekstova u kojima nije naveden autor. U predpandemijskom razdoblju bilo je 2,3 posto takvih tekstova, a u pandemijskom razdoblju je taj postotak skočio na 9,9. Kako komentirate ovaj podatak?*

Vjerojatno je razlog što smo manje išli na teren, jer je sve bilo zatvoreno, a jedno se vrijeme nije smjelo niti na utakmice pa smo onda morali više koristiti internet, pogotovo za te manje vijesti. A kada novinar napiše neku vijest koju je vidio na webu, ne voli se potpisati pod nju.

3. *Prema rezultatima moga istraživanja može se primijetiti kako je sport o kojemu se najviše piše nogomet. Diktira li popularnost nogometa relativno veliki prostor za taj sport u Vašem listu?*

Pa da, a osnovni razlog zbog kojeg je najviše nogometa na stranicama *Večernjeg lista* je činjenica da je nogomet i najpopularniji sport u Hrvatskoj. Hrvatska reprezentacija, Dinamo i Hajduk su uvjerljivo tri najpopularnija sportska kolektiva u Hrvatskoj pa se o njima i najviše piše. Uostalom, 500.000 ljudi na ulicama Zagreba prilikom dočeka srebrnih nogometaša iz Rusije najbolji je dokaz koliko je nogomet daleko najpopularniji sport u Hrvatskoj. I na webu su nam gotovo u pravilu najčitaniji tekstovi koji su vezani uz nogomet. Pa onda, posljedično tome, dajemo mu najveći prostor - i u novinama i na webu.

4. *U Vašem listu se najviše koristi novinska forma vijesti, ali je u pandemijskom razdoblju na porastu dobila forma tematskog članka, kojih je objavljeno 52 više nego u istom periodu dvije godine ranije. Kako objašnjavate tu činjenicu?*

To si sjajno primijetila! To nam je i bio cilj, da u tom pandemijskom razdoblju povećamo broj tekstova tematske forme. Također, imali smo i puno intervjua s nekim sportskim legendama kojih neko vrijeme nije bilo u novinama. S obzirom na to da nije bilo puno sportskih događaja u vrijeme pandemije, bilo je logično da onda neke druge forme osim klasičnog sportskog izvještaja dobiju na značaju.

5. *Analiza je pokazala kako je najčešći izvor vijesti direktan razgovor autora s izvorom, dok se odmah na drugom mjestu nalaze vijesti bez napisanog izvora. Kako je to moguće?*

Danas se, uslijed sve manjeg broja novinara u redakciji, sve manje ide na teren, a sve više se "prepisuju", odnosno kompiliraju vijesti sa stranih medija. Recimo, kada prenosimo neku vijest vezanu uz Modrića, objavljenu na Marci, često se autor ne potpiše na nju...

6. *Je li potraga za vijestima bila teža za vrijeme pandemije nego što je inače?*

Bila je teža, jer često vijesti sa sportskih terena nije niti bilo, s obzirom na to da su i sportski događaji neko vrijeme bili zaustavljeni, odnosno novinari nisu smjeli čak niti na utakmice. Zato smo se više koncentrirali na forme intervjua i tema.

7. *Smatrate li da je pandemija koronavirusa jako utjecala na sportsko novinarstvo i izvješćivanje u Vašem listu?*

Utjecala je dosta, čak u nekim stvarima i pozitivno, jer više smo naglasak stavili na možda neke zanimljive zaboravljene sportaše, smišljali smo više tematskih tekstova. No, utjecala je i negativno, jer nakon pandemije se i manje počelo putovati, jer su šefovi uvidjeli da se sve može pokriti i telefonski, odnosno preko TV-a, da nije više nužno ići na velika sportska natjecanja. Tako je *Večernji list*, ali i mnogi drugi mediji, prvi put nakon puno, puno godina propustio poslati novinara na Ljetne olimpijske igre (2021. u Tokiju).

8. *Prema rezultatima mogla istraživanja, Večernji list je u predpandemijskom razdoblju (siječanj i veljača 2020.) objavio 70 članaka više nego u pandemijskom razdoblju (siječanj i veljača 2022.). Postoji li neki poseban razlog ili se jednostavno pisalo manje članaka?*

Sportska rubrika je specifična jer je dosta vezana uz događaje, a pošto je bilo manje sportskih događaja nego prije, ponekada su nam i smanjivali broj stranica, odnosno posljedično, bilo je manje tekstova.